

Nota van Uitgangspunten

Omgevingsplan Kernen Neder-Betuwe

Gemeente Neder-Betuwe

Datum: 22 mei 2023
Projectnummer: 220232

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Uitgangspunten Omgevingsplan Kernen	4
1.3	Hoe is de Nota van Uitgangspunten tot stand gekomen?	6
2	Thema's	8
2.1	Cultureel erfgoed en omgevingskwaliteiten	8
2.2	Duurzaamheid en klimaatadaptatie	10
3	Functies op basis van geldende bestemmingen	15
3.1	Wonen	15
3.2	Detailhandel, Dienstverlening, Horeca, Kantooractiviteiten en Centrumactiviteiten	17
3.3	Maatschappelijke en sport- en recreatie activiteiten	17
3.4	Bedrijvigheid	19
3.5	Openbare ruimte	21
3.6	Agrarische activiteiten	25
3.7	Natuur	26
4	Bouwen van bouwwerken, aanleg- en sloopactiviteiten	27
4.1	Bouwen van bouwwerken	27
4.2	Sloopactiviteiten	29
4.3	Aanlegactiviteiten	30
5	Activiteit overstijgende regels/Bruidsschat en milieuthema's	31
5.1	Algemeen	31
5.2	Geluid	34
5.3	Trillingen	37
5.4	Geur	38
5.5	Bodem	43
5.6	Externe veiligheid	44
5.7	Luchtkwaliteit	46
5.8	Lozingen	47
5.9	Overige aspecten	47
6	Wijzigingsbevoegdheden en afwijkingen	49
6.1	Wijzigingsbevoegdheden	49
6.2	Afwijkingen	49

Bijlage

Inventarisatienota

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Neder-Betuwe bereidt zich voor op de invoering van de Omgevingswet.

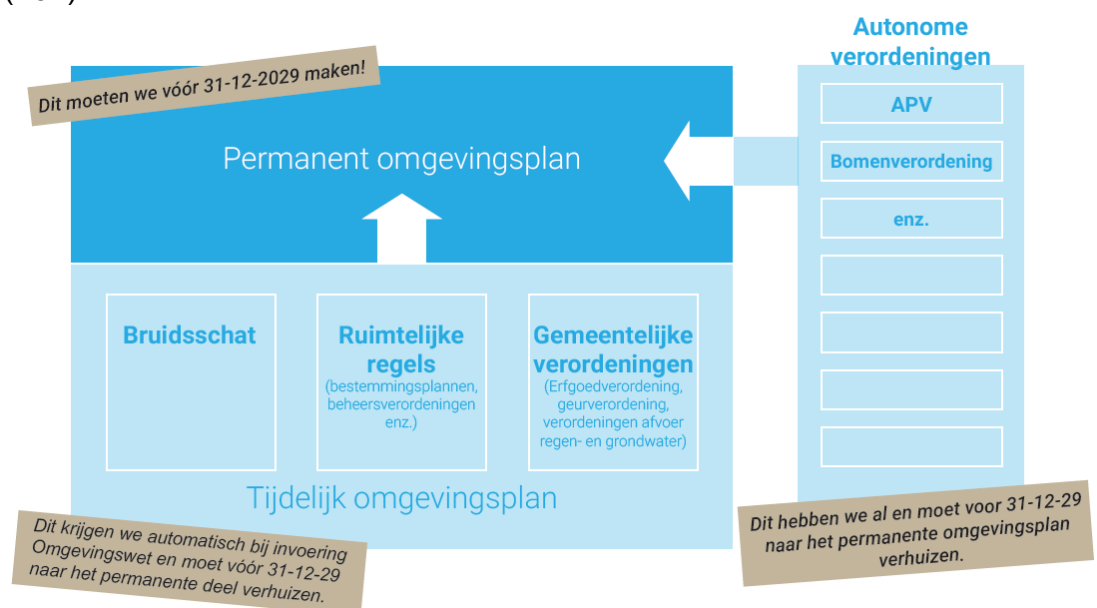
De Omgevingswet heeft tot doel de regels voor ruimtelijke projecten te bundelen en te vereenvoudigen. Wetten voor de leefomgeving worden daarom samengevoegd en gemoderniseerd. Als gevolg hiervan worden ruimtelijke regels en milieuregels verder geïntegreerd in de Omgevingswet. Daarnaast ontstaat er meer ruimte voor maatwerk op lokaal niveau.

In het omgevingsplan zijn de gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving opgenomen. Het omgevingsplan vervangt het instrument bestemmingsplan en aanverwante ruimtelijke plannen zoals wijzigingsplannen en uitwerkingsplannen. Daarnaast vervangt het de verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, zoals een deel van de Algemene Plaatselijk Verordening (APV) en de Erfgoedverordening. Het omgevingsplan is straks hét instrument, waarin deze integratie van regels op lokaal niveau plaatsvindt.

Vanaf het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, werken we voor de gemeente met het tijdelijke omgevingsplan (TOP). Het TOP is een samenvoeging van:

- de bestaande ruimtelijke plannen in de gemeente (bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, uitwerkingsplannen en beheersverordeningen);
- een aantal verordeningen (de archeologiebepaling uit de) erfgoedverordening, geurverordening en verordening afvoer regen- en grondwater); en
- de bruidsschat (regels die verhuizen van Rijksniveau naar gemeentelijk niveau).

Tijdens de transitieperiode tot en met 31 december 2029 moet de gemeente het tijdelijke omgevingsplan (TOP) omzetten naar een permanent omgevingsplan (POP).

De gemeenteraad heeft op 30 juni 2021 het Plan van aanpak transitieperiode vastgesteld waarin is bepaald op welke manier we het omgevingsplan opbouwen. Hierbij is gekozen om de bestemmingsplannen per gebiedstype om te zetten naar het permanente omgevingsplan (POP), waarbij we beginnen met het deelgebied kernen.

Met het Plan van aanpak transitieperiode is besloten de verordeningen en de bruidsschat op een later moment naar het permanente omgevingsplan te verhuizen.

De verordeningen zetten we thematisch over naar het permanente omgevingsplan. Bij de verordeningen is geen sprake van urgentie anders dan dat zij op 1 januari 2030 in het permanente omgevingsplan moeten staan. Met het Plan van aanpak transitieperiode is vastgesteld om de verordeningen op een natuurlijk moment, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een actualisatie door wijzigingen in beleid of wetgeving, over te zetten naar het permanente omgevingsplan.

De bruidsschat kan naast gebiedsgericht (per deelgebied) ook thematisch worden omgezet (per onderwerp/artikel). Bij de bruidsschat is net als bij de verordeningen geen sprake van urgentie anders dan dat zij op 1 januari 2030 in het permanente omgevingsplan moeten staan.

De verordeningen en de bruidsschat nemen we op een later moment in het permanente omgevingsplan op, tenzij in de volgende hoofdstukken iets anders staat aangegeven.

1.2 Uitgangspunten Omgevingsplan Kernen

Het omgevingsplan heeft twee doelen, aan de ene kant de ruimte bieden voor ontwikkelingen en aan de andere kant het beschermen van waarden. Voor het zoeken van een balans tussen deze twee doelen geldt de spelregel dat het omgevingsplan zorg moet dragen voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

De Nota van Uitgangspunten vormt het vertrekpunt voor het (permanente) omgevingsplan voor de kernen, hierin leggen we vast hoe we omgaan met aandachtspunten en keuzes voor het permanente omgevingsplan voor de kernen. Dit wil niet zeggen dat we het omgevingsplan voor dit deel niet meer aanpassen. Een omgevingsplan is immers een dynamisch plan. Als de gemeenteraad nieuw beleid of nieuwe plannen vaststelt die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving, dan zal dit leiden tot een wijziging van het omgevingsplan.

1.2.1 Algemene uitgangspunten

In het omgevingsplan voor de kernen nemen we de bestaande regels uit bestemmingsplannen, gemeentelijke verordeningen en de bruidsschat in principe beleidsneutraal over. Dit uitgangspunt ligt in het Plan van aanpak transitieperiode vast.

Het omgevingsplan is een ander instrument dan een bestemmingsplan. Aan een omgevingsplan worden andere (technische) eisen gesteld dan aan een bestemmingsplan. Het één op één verhuizen van bestaande regels is daardoor niet mogelijk.

Binnen de gemeente zijn meerdere bestemmingsplannen van kracht. Eén van de eisen ten aanzien van een omgevingsplan is dat er straks nog maar één omgevingsplan voor de hele gemeente geldt. We kijken daarom bij de omzetting naar

de manier waarop regels worden geformuleerd en naar kansen voor deregulering.

Naast het uniformeren, harmoniseren en dereguleren biedt het omgevingsplan ook meer afwegingsruimte voor de gemeente. In deze Nota van Uitgangspunten zijn we voorzichtig omgegaan met deze afwegingsruimte, omdat we vaak eerst een afweging in beleid moeten maken.

De vergunningsplicht, of meldingsplicht voor ruimtelijke activiteiten, moet in het omgevingsplan expliciet worden opgenomen. Als de gemeente dit niet doet, is bijvoorbeeld het bouwen van een bouwwerk vergunningsvrij. Om te voorkomen dat er allerlei ongewenste situaties ontstaan nemen we in het omgevingsplan expliciet op dat hetgeen wat niet geregeld is in het omgevingsplan, niet is toegestaan. Dit komt overeen met de huidige situatie. Ook voor bestemmingsplannen geldt dat alleen hetgeen wat expliciet is toegestaan, gedoogd is. In elk ander geval wordt gehandeld in strijd met het bestemmingsplan.

1.2.2 Wijzigingen ten opzichte van de bestemmingsplannen

De wijzigingen van het omgevingsplan ten opzichte van de bestemmingsplannen zijn als volgt in te delen:

Kleine technische wijzigingen

Wijzigingen die bestuurlijk minder relevant zijn en alleen te maken hebben met het feit dat het omgevingsplan een nieuw instrument is met een nieuw technisch en juridisch wettelijk kader. Deze wijzigingen houden hoofdzakelijk verband met de structuur van de regeling en de formulering van regels (veelal redactionele wijzigingen). Hieronder vallen ook wijzigingen uit bestemmingsplannen die in het omgevingsplan worden samengevoegd. Dit leidt tot harmonisering en uniformering en dus ook tot wijzigingen. We verwachten dat dit geen impact heeft op bestaande rechten van burgers en bedrijven, bij het opstellen van de regels zien wij hier scherp op toe. Als het harmoniseren en uniformeren van regels onverhoopt wel dit gevolg heeft, herstellen wij dit na participatie en/of zienswijzen. Het omgevingsplan bevat ook overgangsrecht. Aangezien deze wijzigingen alleen technisch van aard zijn en niet inhoudelijk, zijn deze niet opgenomen in deze nota.

Beleidswijzigingen

- Wijzigingen als gevolg van gemeentelijk, provinciaal of rijksbeleid benoemen we in deze Nota van Uitgangspunten uitdrukkelijk. Voor de gemeente is de omgevingsvisie een belangrijk document. Maar ook alle sectorale beleidsdocumenten die componenten hebben die de fysieke leefomgeving raken.
- Met de omgevingsvisie is het integrale beleid voor de fysieke leefomgeving voor de gemeente vastgesteld. Bij de verschillende onderwerpen in de navolgende hoofdstukken hebben we het beleid uit de omgevingsvisie opgenomen en aangegeven hoe we er in het omgevingsplan mee willen omgaan.

Afwegingsruimte voor gemeenten

- Wijzigingen over thema's die in het omgevingsplan geregeld moeten worden, omdat het Rijk ze niet meer in landelijke wetgeving regelt. In het algemeen sluiten we voor deze wijzigingen aan bij de huidige (landelijke) regelingen (beleidsneutraal). Deze regels worden opgenomen in de bruidsschat en maken bij de invoering van de Omgevingswet deel uit van het tijdelijke omgevingsplan en worden later in de transitieperiode in het permanente omgevingsplan opgenomen. Voor sommige regels is het niet wenselijk of onlogisch om te wachten met deze over te nemen, bijvoorbeeld omdat voor een aspect nu

regels worden opgenomen en een deel dan nog onder de bruidsschat zouden vallen. Dan worden de regels uit de bruidsschat direct opgenomen in het permanente omgevingsplan. Voor zover relevant geven we dat in de navolgende hoofdstukken aan. Als er redenen zijn om in het omgevingsplan niet aan te sluiten bij de huidige (landelijke) regeling, bijvoorbeeld door mogelijkheden voor deregulering of door gebruik te maken van de afwegingsruimte om aan te sluiten bij het gemeentelijke beleid, is dat in deze Nota van Uitgangspunten uitdrukkelijk benoemd.

Instructieregels Rijk en provincie

Zowel door het Rijk als de provincie zijn instructieregels vastgesteld. Dit zijn regels die, voor zover relevant, de gemeente verplicht moet overnemen in het omgevingsplan. Denk hierbij aan regels van de provincie voor intrekgebieden voor drinkwater.

1.3 Hoe is de Nota van Uitgangspunten tot stand gekomen?

1.3.1 Inventarisatie

Er is gestart met het opstellen van een inventarisatienota waarin het volgende is geïnventariseerd:

- Rijksbeleid: het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels voor onder andere geluid (aanwijzen geluidaanbidsgebieden) en geur (aanwijzen geurcontour).
- Provinciaal beleid: de omgevingsverordening bevat instructieregels voor onder andere intrekgebieden, het NNN (Natuurnetwerk Nederland) en de Limes.
- Gemeentelijk beleid: overzicht van de beleidsambities uit de omgevingsvisie (en hoe we deze eventueel kunnen vertalen naar het omgevingsplan) en sectorale beleidsdocumenten.

In het kader van de inventarisatie beoordeelden we in hoeverre de situatie 'in het veld' overeenkomt met hetgeen op de verbeelding van de huidige bestemmingsplannen is verankerd. Deze inventarisatie heeft plaatsgevonden op perceelsniveau, op basis van scherpe luchtfoto's, BAG-gegevens (indien beschikbaar), streetviewbeelden en een bezoek aan het plangebied. Deze inventarisatie heeft zich hoofdzakelijk toegespitst op recent ontwikkelde (woon)gebieden en locaties, omdat een groot deel van het plangebied reeds is geïnventariseerd (en geactualiseerd) in het recent vastgestelde bestemmingsplan 'Kernen Neder-Betuwe'. Daarnaast zijn er (postzegel)plannen binnen de kernen vastgesteld. Bij de inventarisatie van de recent ontwikkelde gebieden en locaties zijn de aanwezige bebouwing, functies en terreininrichting 'op het zicht' geïnventariseerd en is beoordeeld in welke gevallen de feitelijk aanwezige situatie niet strookt met de geldende bestemmingsplannen (retrospectieve toets) of de omgevingsvergunning voor bouwen. Daarbij is gekeken naar de bouwhoogte en situering van gebouwen, de bouwhoogte en situering van andere bouwwerken en functies, en toegestaan gebruik. De strijdigheden die zijn geconstateerd zijn weergegeven in een zogeheten 'strijdighedenkaart' waarop de strijdigheden met *sticky notes* zijn aangegeven. Alleen gevallen die feitelijk de toegestane maatvoeringen en/of bouw- en bestemmingsgrenzen overschrijden zijn opgenomen. Gevallen waarin in de huidige situatie de maximale mogelijkheden uit de vigerende regeling nog niet zijn benut, zijn niet aangemerkt als strijdigheid.

Naast strijdigheden zijn er ook nog enkele technische aandachtspunten en/of opmerkingen gemaakt. Dit betrof verschillen tussen de ondergrond (BGT) en de

bestemmingsplankaart (verbeelding). Destijds werd een andere ondergrond gebruikt, waardoor er beperkte verschillen zijn ontstaan. De meeste strijdigheden komen voort uit de verkoop van groen als gevolg van het project grondgebruik. Groenstroken die zijn verkocht kunnen bij de woonbestemming worden getrokken. Stroken die zijn verhuurd behouden de groenbestemming. De overige strijdigheden zijn uitgezet bij de ODR om controles uit te voeren. Zo nodig kan handhavend opgetreden worden.

De locatie (Nannenbergsstraat in Herenland) is nog niet opgenomen in het bestemmingsplan Kernen en hiervoor is nog geen digitaal bestemmingsplan. Deze locatie krijgt een passende bestemming in het omgevingsplan Kernen. De inventarisatienota is ter kennisname als bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten gevoegd.

1.3.2 Werksessies

Om met een zo integraal mogelijke blik naar de opgave te kijken is niet alleen de projectleider en een beleidsmedewerker ruimtelijke ordening betrokken, maar zijn ook de adviseurs van de vakdisciplines milieu, openbare ruimte, water, riolering, groen, volkshuisvesting, duurzaamheid, klimaat, erfgoed, veiligheid, gezondheid, spelen, bouwen, stedenbouw, verkeer, bodem, archeologie, erfgoed, waren afhankelijk van het thema, erbij betrokken. Dat geldt ook voor de Omgevingsdienst Rivierenland.

In de thematische werksessies is de inventarisatie besproken en zijn de gebieden, thema's, activiteiten en regelkwalificaties (vergunningplicht, meldingsplicht of vergunningsvrij) in het omgevingsplan inhoudelijk besproken en gezamenlijk 'ingekleurd'. In elke werksessie zijn één of meerdere thema's 'bij de kop gepakt' en is er ruimte voor discussie geweest.

1.4 Leeswijzer

Na deze inleiding volgen hoofdstukken waarin we nader ingaan op thema's met de vast te leggen waarden, de verhuizing van de bestemmingen (functies), hoe om te gaan met bouwmogelijkheden en de milieuaspecten die vooral via de bruidsschat overgaan naar de gemeente (activiteit overstijgende regels). Tot slot is aangegeven hoe we om willen gaan met de huidige wijzigingsbevoegdheden en afwijkingmogelijkheden die in de bestemmingsplannen zijn opgenomen. Per onderdeel nemen we steeds een voorstel op hoe we het aspect kunnen meenemen in het omgevingsplan.

2 Thema's

Zoals eerder aangeven, is één van de doelen van het omgevingsplan om waarden te beschermen. In dit hoofdstuk gaan we in op de cultuurhistorische waarden en omgevingskwaliteiten. Om te zorgen dat de gemeente toekomstbestendig is, zet de gemeente in op duurzaamheid en klimaatadaptatie. In dit hoofdstuk stellen we voor hoe om te gaan met de verschillende klimaat- en duurzaamheidsthema's in het omgevingsplan voor de kernen.

2.1 Cultureel erfgoed en omgevingskwaliteiten

2.1.1 Cultuurhistorie en archeologie

Hoe is het nu geregeld?

De gemeente Neder-Betuwe heeft in 2018 het bestemmingsplan 'Parapluregeling Archeologie' vastgesteld, waarin het behoud van archeologische waarden in de bodem juridisch-planologisch is verankerd. In dit bestemmingsplan zijn de verschillende archeologische (verwachtings)waarden vertaald naar zogenaamde archeologische dubbelbestemmingen. Deze zijn later overgenomen in het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe.

In het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe zijn de monumenten en is het beschermde dorpsgezicht Kesteren (voor zover deze in de kern ligt) opgenomen. Voor het beschermde dorpsgezicht zijn regels opgenomen voor het (ver)bouwen en slopen. De monumenten zijn in het bestemmingsplan Kernen voorzien van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - monument'. In de bestemmingsplanregels is opgenomen dat voor deze aanduiding de gronden mede bestemd zijn voor het behoud, beheer en herstel van de aanwezige cultuurhistorische en monumentale waarden van de gebouwen en de omgeving.

Verder is er in het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe de bestemming 'Agrarisch met waarden' opgenomen. Hier zijn de gronden, naast de agrarische functie, bestemd voor de bescherming van de aanwezige natuurwaarden, cultuurhistorische waarden en landschappelijke waarden. Binnen deze bestemming zijn bepaalde werkzaamheden zoals het afgraven en ophogen van gronden, het verharderen van terrein of het planten van opgaande beplanting alleen toegestaan als de cultuurhistorische waarden niet worden aangetast.

De regels over het behoud en beheer van cultureel erfgoed vallen onder de Erfgoedwet. De gemeentelijke erfgoedverordening regelt de bescherming van de monumenten.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

De gemeenteraad heeft op 27 januari 2022 de Erfgoedbeleidnota vastgesteld. Naast monumenten en mogelijke archeologische waarden komen ook (integrale) ensemblegebieden en landschapswaarden aan bod.

De gemeente heeft in 2022 de waarderingskaart van bouwkunst en stedenbouw (de monumenten), landschap en integrale ensembles vastgesteld. Voor alle hoog en zeer hoog gewaardeerde landschapselementen, bouwkunst objecten, stedenbouwkundige ensembles en integrale ensembles worden redengevende beschrijvingen opgesteld. Deze beschrijvingen maken duidelijk wat we middels planregels in het omgevingsplan moeten beschermen.

De integrale ensembles zijn in de omgevingsvisie opgenomen en om deze integrale ensembles/parels snel te kunnen beschermen wordt er voor deze integrale ensembles een paraplubestemmingsplan opgesteld. Het bestaande stads- en dorpsgezicht Kesteren maakt onderdeel uit van één van de ensembles.

De gemeentelijke monumentenlijst is herijkt. Voor een deel kan de monumentenstatus vervallen en er zijn nieuwe monumenten toegevoegd. Hiervoor moeten we de formele procedure nog volgen.

Regels uit de erfgoedverordening die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, moeten eind 2029 opgenomen zijn in het omgevingsplan. Voor onroerend cultureel erfgoed mag de erfgoedverordening (na 2030) dan alleen nog regels bevatten die geen directe relatie hebben met de fysieke leefomgeving, zoals subsidieregelingen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

De geldende regelingen voor archeologie en agrarisch met waarden nemen we uit het geldende bestemmingsplan over.

De monumenten zoals nu opgenomen in het bestemmingsplan nemen we niet over, aangezien deze niet meer in overeenstemming zijn met de monumentenlijst die herzien wordt. Zodra de nieuwe monumentenlijst definitief vastgesteld is kunnen we de monumenten met een wijziging van het omgevingsplan opnemen in het permanente omgevingsplan. Monumenten zijn en blijven nu beschermd via de erfgoedverordening.

De integrale ensembles worden in een paraplubestemmingsplan opgenomen. Deze kunnen we later in dit omgevingsplan (voor het deel dat in de kernen ligt) overnemen.

De overige hoog en zeer hoog gewaardeerde elementen uit het erfgoedbeleid/waardenkaart zoals landschapselementen en stedenbouwkundige ensembles nemen we nu niet op. Zodra de redengevende beschrijvingen gereed zijn kunnen we deze via een wijziging van het omgevingsplan opnemen.

Voorstellen

- *Beperkingengebieden voor archeologie opnemen, overeenkomstig de huidige regels in het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe.*
- *De gebieden met landschappelijke waarden conform het huidige bestemmingsplan overnemen.*
- *Integrale ensembles opnemen (voor het deel kernen) zodra het parapluplan vastgesteld is.*
- *Monumenten niet opnemen in het omgevingsplan. Na vaststelling van de monumentenlijst kunnen we deze via een wijziging van het omgevingsplan opnemen.*
- *Alle hoog en zeer hoog gewaarde objecten uit het erfgoedbeleid kunnen we na het vaststellen van de redengevende beschrijvingen opnemen via een wijziging van het omgevingsplan.*

2.1.2 Welstand

Hoe is het nu geregeld?

In de *Welstandsnota gemeente Neder-Betuwe* ligt vast hoe het welstandstoezicht in de gemeente Neder-Betuwe is geregeld. Tevens geeft deze nota

uitgangspunten en criteria voor het welstandsoordeel. In de welstandsnota zijn 4 gebieden opgenomen:

- Welstandsniveau 1: zware toetsing, hier is altijd een welstandstoets verplicht.
- Welstandsniveau 2: reguliere toetsing
- Welstandsniveau 3: lichte toetsing, hier is geen welstandstoets nodig en moet alleen worden voldaan aan redelijke eisen van welstand.
- Welstandsniveau 4: welstandsvrij, hier is geen welstandstoets nodig.

Voor nieuwbouwplannen zijn beeldkwaliteitsplannen vastgesteld die onderdeel uitmaken van de welstandsnota. Hieraan zal altijd getoetst worden.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Er is nu geen nieuw beleid. De welstandsnota wordt op termijn herzien. Bij deze herziening zal behoud en zichtbaarheid van de Neder-Betuwse bouwkenmerken een belangrijk thema zijn.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

In het omgevingsplan verwijzen we naar de welstandsnota, inclusief de beeldkwaliteitsplannen. Bij het verlenen van omgevingsvergunningen vindt net als nu, afhankelijk van het gebied, een welstandstoets plaats.

Nadat de welstandsnota geactualiseerd is, kunnen we deze met een wijziging van het omgevingsplan opnemen.

Voorstel

Zodra er nieuw welstandsbeleid gereed is kunnen we dit via een wijziging omgevingsplan opnemen.

2.2 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Duurzaamheid en klimaatadaptatie is een breed thema.

In de omgevingsvisie en diverse beleidsdocumenten is duurzaamheid en klimaatadaptatie benoemd als belangrijke opgave voor de komende periode.

Van belang is dat we de openbare ruimte op een manier inrichten zodat we voorkomen dat extreme hitte, droogte of regenval een probleem oplevert. Eén van de acties is investeren in de biodiversiteit in de openbare ruimte. Het thema duurzaamheid krijgt een plek in het omgevingsplan waar dat mogelijk is.

Het thema Waterberging is opgenomen in paragraaf 3.5 Openbare ruimte. De overige thema's volgen hierna.

2.2.1 Klimaatadaptatie en hittestress

Hoe is het nu geregeld?

Ten aanzien van klimaatadaptatie en hittestress is nu niet specifiek iets geregeld in de bestemmingsplannen met uitzondering van de wateropvang.

In bijna alle bestemmingen is de aanleg van water en groen en de aanplant van bomen mogelijk.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Omgevingsvisie

Eén van de speerpunten uit de omgevingsvisie is het voorbereid zijn op de veranderingen in het klimaat. Om veilig te blijven bij piekbuien reserveert de

gemeente meer ruimte voor water, zowel voor de rivier als binnen de dijken. Daardoor is er ook voldoende watervoorraad voor periodes van droogte. De gemeente zal meer bomen planten om schaduw te bieden voor mensen en dieren en om hittestress te voorkomen.

Bij nieuwe ontwikkelingen sturen we op de aanleg van groen, voldoende waterberging en het aanplanten van bomen.

Beleidskader Klimaatadaptatie Neder-Betuwe 2022-2027

In december 2022 is de visie voor klimaatadaptatie door de raad vastgesteld. In deze visie zijn beleidslijnen opgenomen die we met name kunnen uitvoeren bij nieuwe ontwikkelingen. Deze moeten we uiteindelijk voor nieuwe ontwikkelingen in het omgevingsplan borgen.

Programmaplan Duurzaamheid gemeente Neder-Betuwe (Juli 2022)

In het Programmaplan Duurzaamheid benoemen we diverse uitvoeringsprogramma's. Hierin zijn uitgangspunten opgenomen voor de thema's duurzame en gezonde leefstijl en energiebesparing.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Met dit omgevingsplan maken we geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk waar de beleidslijnen uit het beleidskader Klimaatadaptatie Neder-Betuwe 2022-2027 of onderdelen uit het Programmaplan Duurzaamheid van toepassing/relevant zijn. In het omgevingsplan nemen we het beleid en het programma daarom nu niet mee.

Bij een wijziging van het omgevingsplan ten behoeve van ontwikkelingen nemen we deze voorwaarden op.

De aanplant van bomen en de aanleg van groen en water blijft mogelijk binnen bijna alle functies van het omgevingsplan Kernen, vergelijkbaar met de huidige mogelijkheden in het bestemmingsplan. Hier verandert niets aan. Er zijn dus voldoende mogelijkheden voor de aanleg van waterberging/vergroening en dergelijke in het bestaand stedelijke gebied.

Voorstellen

- *Nu geen specifieke regels ten aanzien van klimaatadaptatie opnemen in het omgevingsplan voor de Kernen.*
- *Binnen alle functies de aanleg van groen en water mogelijk houden.*

2.2.2 Energieprestatie

Hoe is het nu geregeld?

Binnen bestemmingsplannen zijn geen regels opgenomen over wind- en zonneparken. Er zijn ook geen regels opgenomen over energieprestatie.

In het bouwbesluit staan regels over isolatiewaarden van gebouwen.

Zonnepalen en zonneboilers op het dak zijn in de meeste gevallen vergunningsvrij. Aan het plaatsen op een plat dak zijn iets meer voorwaarden verbonden dan aan het plaatsen op een schuin dak. Voor bouwwerken geldt een maximale hoogte van 3 meter. Daarmee zijn zonnepanelen of -boilers op maaiveld mogelijk.

Een buitenunit van een warmtepomp op de grond is in de meeste gevallen vergunningsvrij. Indien deze unit aan de gevel of op het dak wordt geplaatst, is het een ondergeschikt bouwdeel als de bouw- of bestemmingsgrens met niet meer dan 1 meter wordt overschreden of de hoogte met niet meer dan 50 cm. Voor het verruimen van de bebouwing ten behoeve van isolatie zijn geen mogelijkheden indien de maximale toegestane maten van een gebouw al gebruikt zijn.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Het Besluit bouwwerken leefomgeving

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat rechtstreeks werkende (technische bouw)regels voor het bouwen, verbouwen, de staat van het bouwwerk en het gebruik en slopen van gebouwen en bouwwerken. Deze zijn vergelijkbaar met het huidige Bouwbesluit 2012. Hierin zijn onder andere regels opgenomen over de isolatiewaarden. Het is mogelijk als gemeente strengere eisen te stellen dan in het Bbl opgenomen zijn, bijvoorbeeld door strengere normen voor isolatie op te nemen.

In het Bbl zijn ook vergunningsvrije bouwwerken opgenomen. Dit betreft onder andere de aanleg van zonnecollectoren en zonnepanelen op daken. Hiervoor zijn regels met betrekking tot afmetingen, afstanden en hellingshoek opgenomen. De gemeente kan ruimere regels opnemen voor het vergunningsvrije bouwen, bijvoorbeeld door ruimere regels op te nemen voor het vergunningsvrij toestaan van zonnecollectoren en zonnepanelen. Hierdoor maken we de aanleg van deze voorzieningen makkelijker.

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie is de ambitie opgenomen dat energie op een duurzame manier wordt opgewekt en gebruikt. Daarmee doelt de gemeente op de overgang van het huidige energiegebruik en de gangbare manier van opwekking van energie naar een nieuwe, duurzame manier.

- De gemeente werkt toe naar aardgasvrij wonen voor bestaande woningen volgens een regionale (RES) en lokale strategie (Transitievisie Warmte).
- De gemeente werkt toe naar goed geïsoleerde woningen zonder aardgas.
- De gemeente zet in op energiebesparing en isoleren om minder energie te verbruiken.

Klimaatnota 2021-2025

In verband met de energietransitie stelt de gemeente doelen voor energiebesparing en het gebruik van hernieuwbare energie en CO₂ reductie. In de nota zijn zoekgebieden voor energieparken opgenomen. Binnen de zoekgebieden voor energieparken kunnen, onder voorwaarden, windparken of zonneparken mogelijk gemaakt worden. Echter deze zoekgebieden liggen buiten het gebied van de kernen.

Transitievisie Warmte Neder-Betuwe 1.0

De transitievisie Warmte is een routekaart voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Het aardgasverbruik in de gebouwde omgeving binnen de gemeente moet tussen nu en 2030 met ongeveer een derde verminderd worden. In dit kader is onder andere het leidingennet geïnventariseerd om inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor een warmtenet en de capaciteit van het elektriciteitsnet.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Er is geen reden om af te wijken van de bouwtechnische regels zoals opgenomen in het Bbl. Deze komen overeen met de huidige regels. Er is nu geen beleid om strengere regels op te maken.

Om het plaatsen van zonnepanelen en warmtepompen te stimuleren is het mogelijk de regels waaronder deze vergunningsvrij geplaatst kunnen worden, te verruimen. Met uitzondering van monumenten is het wenselijk de aanleg van zonnepanelen op daken geheel vergunningsvrij te maken. Daarnaast kan het plaatsen van zonnepanelen op het achtererf- en het zijerfgebied ook vergunningsvrij gemaakt worden. Hierbij kan aangesloten worden bij het gebied waar bijgebouwen vergunningsvrij zijn. In het voorerfgebied en zijerfgebied grenzend aan het openbare gebied blijft een nadere afweging gewenst in verband met het straat- en bebouwingsbeeld en de landschappelijke inpassing.

Om een woning te isoleren kan de situatie ontstaan dat de woning groter (hoger of een grotere oppervlakte) wordt dan is toegestaan op basis van de huidige bestemmingsplanregels. Om isolatie van woningen te stimuleren kan deze beperkte vergroting van het gebouw, voor het aanbrengen van isolatie, vergunningsvrij zijn. Voor monumenten is dit niet wenselijk. Voor deze vergroting mag het bouwvlak met 30 cm vergunningsvrij worden overschreden voor het aanbrengen van isolatie. Het vergunningsvrij verhogen van een gebouw is in bepaalde gevallen niet wenselijk, omdat hierdoor bij rijwoningen en twee-onder-één kap woningen ongewenste situaties ontstaan ten aanzien van het bebouwingsbeeld. Vrijstaande woningen kunnen wel vergunningsvrij met 30 cm verhoogd worden.

De transitievisie Warmte Neder-Betuwe 1.0 is (nog) niet geschikt om te vertalen naar het omgevingsplan. Op het moment dat de aanpak per wijk uitgekristalliseerd is kunnen regels opgenomen worden in het omgevingsplan.

De locaties voor windturbines liggen buiten de kernen. Deze worden niet toegestaan binnen het omgevingsplan voor de kernen.

Voorstellen

- *Het plaatsen van zonnepanelen op daken (ook aan de voorzijde) en warmtepompen, uitgezonderd op of bij monumenten, is vergunningsvrij toegestaan.*
- *Het plaatsen van zonnepanelen op maaiveld op het achtererf- en zijerfgebied niet grenzend aan het openbare gebied is vergunningsvrij toegestaan. Op andere locaties wordt het plaatsen van zonnepanelen aan een vergunning gebonden waarbij het passen in het straat- en bebouwingsbeeld en eventueel landschap een toetsingskader vormen.*
- *Het toestaan van overschrijdingen van de bouwvlakken voor gevelisolatie met maximaal 30 cm. Deze regeling niet voor monumenten opnemen.*
- *Voor vrijstaande woningen kan de kap vergunningsvrij worden verhoogd met 30 cm voor het isoleren van de woning. Het verhogen van een dak voor het aanbrengen van isolatie bij woningen met een gedeelde kap blijft vergunningsplichtig om zo een welstandstoets uit te kunnen voeren. Zo kunnen we ongewenste situaties door dakverspringingen voorkomen.*

2.2.3 Biodiversiteit

Hoe is het nu geregeld?

Binnen de bestemmingsplannen is het structurele groen en het oppervlaktewater specifiek bestemd. Daarnaast is in bijna alle bestemmingen groen en water toegestaan. Voor biodiversiteit gelden er binnen de kernen geen specifieke regelingen.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Omgevingsvisie

Eén van de speerpunten van de omgevingsvisie is een gezonde, groene en biodiverse omgeving. De gemeente wil meer ruimte voor groen in en om de kernen. Zowel in de openbare ruimte als in de tuinen of erven van inwoners en bedrijven. Dit groen wil de gemeente zo inrichten dat meer verschillende planten en dieren zich hier thuis voelen. Tevens wil de gemeente het beheer zodanig omvormen dat dit leidt tot het versterken van de biodiversiteit.

Met name bij nieuwe ontwikkelingen is het gemakkelijker om aandacht voor biodiversiteit op te nemen in de planvorming.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Met dit omgevingsplan maken we geen ontwikkelingen mogelijk waar de beleidslijnen uit de omgevingsvisie van toepassing zijn. In het omgevingsplan nemen we het beleid dan ook niet op. Bij een wijziging van het omgevingsplan moeten we deze voorwaarden opnemen.

Het omgevingsplan zal eventuele herinrichting van de openbare ruimte met groen die meer divers is, niet belemmeren. Groen is conform de regelingen in het bestemmingsplan bijna overal toegestaan.

Voorstel

Conform de regelingen in het bestemmingsplan bij nagenoeg alle functies de aanleg van groen en water mogelijk maken.

3 Functies op basis van geldende bestemmingen

Op basis van de geldende bestemmingsplannen staan we in principe de bestaande functies toe.

Hierna gaan we op de specifieke functies nader in. Daarbij komt specifiek vastgesteld gemeentelijk beleid aan de orde en geven we aan in hoeverre we dit beleid kunnen vertalen in het omgevingsplan.

De milieuvorwaarden waar de functies aan moeten voldoen, bijvoorbeeld geluid en lichthinder worden geregeld in de activiteitoverstijgende regels (zie hoofdstuk 5).

3.1 Wonen

Wat is nu geregeld?

Het grootste deel van het plangebied bestaat uit woningen. In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor het gebruik van gronden en bouwwerken met de bestemming 'Wonen'.

Binnen de woonbestemming zijn ook niet-publieksgerichte aan huis verbonden beroepen en bedrijven toestaan, waarbij voorwaarden zijn gesteld aan de toegestane beroepen en bedrijven en omvang. Locaties waar naast het wonen al beroepen of bedrijven aan huis gevestigd zijn die niet aan de voorwaarden voldoen zijn specifiek aangeduid.

Verder is geregeld wat er binnen de bestemming mag worden gebouwd. Er is per bouwvlak aangegeven wat voor woning(en) er gebouwd mag/mogen worden zoals vrijstaand, aaneengebouwd of gestapeld.

Voor woonwagens is een aparte bestemming opgenomen.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie is 'Het wonen voor iedereen' een speerpunt. De gemeente richt zich op het faciliteren van woningbouwplannen in alle kernen. Het gaat om de juiste woningen op de juiste plek. De gemeente zorgt dat in alle kernen wordt gebouwd.

Binnen de kernen betekent dit:

- dat mogelijke inbreidingslocaties worden onderzocht.
- dat gestapelde bouw tot de mogelijkheden behoort om uitbreiding te beperken.
- gevarieerde woningbouw in elke kern, zowel qua woningtype als prijsklasse. Het aantal is afhankelijk van bestaande woningbouw, behoefte en nieuwbouwmogelijkheden per kern.

Bij de kernen Echteld en IJzendoorn stimuleren en faciliteren we lokale initiatieven voor bijvoorbeeld meergeneratiewoningen en woonzorgboerderijen die passen bij de schaal van de omgeving.

Beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten

In de omgevingsvisie is de ambitie opgenomen, dat er voldoende huisvestingsmogelijkheden voor de lokaal werkende arbeidsmigranten zijn. Dit beleid is meer concreet vastgelegd in het Beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten. Op basis van dit beleid is short-stay, uitsluitend voor seizoenarbeiders, toegestaan bij agrarische bedrijven. In de kernen zijn nauwelijks agrarische bedrijven aanwezig. Dit

beleidsthema regelen we dan ook in het omgevingsplan voor het deelgebied buitengebied.

Voor mid-stay is het uitgangspunt voor de gemeente dat er een goede ruimtelijke spreiding over de verschillende kernen plaatsvindt. Er zijn in het beleidsplan voorwaarden opgenomen waaraan we initiatieven voor een mid-stay locatie toetsen. Dit zijn voorwaarden aan het onderkomen, de schaal en de omvang, voorzieningen zoals sport en spel, het beheer en verkeer en vervoer.

Programma wonen

Het programma wonen zet in op voldoende, betaalbare en passende woonruimte voor alle doelgroepen. Deze doelstelling kunnen we realiseren door te sturen bij nieuwbouwontwikkelingen, herontwikkelingen of functieveranderingen. In het nu op te stellen omgevingsplan nemen we geen nieuwe ontwikkelingen mee.

Woonwagenebeleid

De gemeente heeft een plicht te voorzien in voldoende woonwagenestandplaatsen. Er is op dit moment behoefte aan tien extra standplaatsen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Voor de regeling van het omgevingsplan sluiten we aan bij de regeling uit het bestemmingsplan.

Het nieuwe beleid ziet met name toe op nieuwe ontwikkelingen. Met dit omgevingsplan maken we geen ontwikkelingen mogelijk waar de beleidslijnen uit het beleidskader van toepassing zijn. Voor nieuwe initiatieven zoals functieveranderingen naar wonen, bijvoorbeeld in kantoren zal een aparte procedure gevoerd moeten worden.

Initiatieven zoals meergeneratiewoningen en zorgboerderijen vragen maatwerk. Er dient een goede afweging en afstemming plaats te vinden. Het is daarom niet wenselijk dergelijke ontwikkelingen mogelijk te maken in het omgevingsplan voor de kernen. Indien er initiatieven komen, kunnen deze via een aparte procedure mogelijk worden gemaakt.

Mede gezien de gevoeligheid van huisvesting van arbeidsmigranten en de wenselijkheid om de locaties te spreiden binnen de kernen, is het wenselijk voor de initiatieven die binnen het beleid passen een afzonderlijke procedure te voeren.

Ook de uitbreiding van het aantal woonwagenestandplaatsen is een wijziging van het omgevingsplan, net als voor reguliere woningen, de geijkte procedure. Dit nemen we dus niet mee in het omgevingsplan voor de kernen.

Voorstellen

- *Voor de regeling voor wonen in het omgevingsplan aansluiten bij de bestaande regeling uit het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe.*
- *Voor nieuwe initiatieven zoals functieverandering naar wonen of het toevoegen van locaties voor meergeneratiewoningen en zorgboerderijen afzonderlijke procedures voeren en dus niet meenemen in dit omgevingsplan.*
- *Voor het toevoegen van locaties voor arbeidsmigranten afzonderlijke procedures voeren en dus niet meenemen in dit omgevingsplan.*
- *Voor het toevoegen van woonwagens een afzonderlijke procedure voeren en dus niet meenemen in dit omgevingsplan.*

3.2 Detailhandel, Dienstverlening, Horeca, Kantooractiviteiten en Centrumactiviteiten

Hoe is het nu geregeld?

In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor het gebruik van gronden en bouwwerken voor de functies detailhandel, dienstverlening, horeca en kantoren. Veelal zijn deze alleen op de begane grond toegestaan en mag er gewoond worden op de verdieping(en). Specifieke functies zoals supermarkten zijn specifiek aangeduid. Binnen de huidige bestemming 'Centrum' zijn diverse functies toegestaan waaronder detailhandel, dienstverlening, horeca, maatschappelijke activiteiten, kantoren en wonen.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Detailhandelsstructuurvisie Gemeente Neder-Betuwe

De Detailhandelsstructuurvisie is vertaald in het bestemmingsplan voor de kernen en nemen we over in het omgevingsplan.

Gedacht wordt aan een herijking van dit beleid, als onderdeel van een nieuwe economische visie.

Voor evenementen, markten en horeca heeft de gemeente verordeningen en beleidsregels vastgesteld. Conform het Plan van aanpak transitieperiode omgevingsplan, nemen we de verordeningen en beleidsregels in een latere fase van de transitieperiode in het omgevingsplan op, zie ook hoofdstuk 1.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

De huidige mogelijkheden, inclusief enige mate van functie-uitwisseling binnen de centrumbestemming en specifieke functies, nemen we in het omgevingsplan over. Op deze manier doen we recht aan de huidige planologische mogelijkheden.

Voorstellen

- *Voor de regeling voor de functies detailhandel, dienstverlening, horeca en kantooractiviteiten, inclusief de aanduidingen met de daarbij behorende regelingen sluiten we aan bij de regeling uit het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe.*
- *Nadat een nieuw economische visie is vastgesteld kunnen we deze via een wijziging omgevingsplan opnemen.*

3.3 Maatschappelijke en sport- en recreatie activiteiten

Hoe is het nu geregeld?

In het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe hebben de maatschappelijke functies, zoals scholen, gemeentehuis, kerken, sporthallen en zorginstellingen de maatschappelijke bestemming meegekregen. Daarbij zijn een aantal functies specifiek aangeduid. Dit zijn locaties die alleen een bepaalde specifieke maatschappelijke functie mogen bevatten zoals enkele locaties voor onderwijs, begraafplaats en religie of locaties waar naast de reguliere maatschappelijke functies aanvullende functies zijn toegestaan.

De buitensportvoorzieningen hebben de bestemming 'Sport'. Binnen deze functie zijn ook ondergeschikte niet-commerciële maatschappelijke activiteiten toegestaan.

De sporthallen vallen onder de maatschappelijke bestemming.
De volkstuinten in het plangebied voor de Kernen zijn voorzien van de bestemming 'Recreatie - Volkstuin'.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie is het speerpunt 'Behoud en ontwikkeling van sterke dorpen in een nieuwe en nauwe samenwerking met de gemeente' opgenomen. De volgende beleidsambities zijn daarbij geformuleerd:

- Ten minste één ontmoetingsruimte per dorp, zo nodig in combinatie met andere voorzieningen zoals sportaccommodaties.
- Het behoud van één school per dorp.
- De gemeente biedt ruimte aan nieuwe speelvoorzieningen in de kernen, ook voor de leeftijdscategorie 12+.

Integrale beleidsnota sociaal domein 2021-2024, Sport- en beweegvisie Neder Betuwe 2019 en de Speelruimtenota

In de Integrale beleidsnota sociaal domein 2021-2024, de Sport- en beweegvisie Neder Betuwe 2019 en de Speelruimtenota wordt een de fysieke leefomgeving nagestreefd die faciliteert en verleidt tot een gezonde leefstijl. Daarnaast zal de fysieke leefomgeving voldoende ruimte moeten bieden voor ontmoeten, bewegen en spelen voor de verschillende bewoners en leeftijdsgroepen.

Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Neder-Betuwe 2018 en Beleids- en beheerplan 2022-2026 begraafplaatsen Neder-Betuwe

In de verordening staan regels over het beheer van begraafplaatsen. Het beleids- en beheerplan beschrijft het beleid voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de periode 2022-2026.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

De huidige maatschappelijke en sportvoorzieningen nemen we op basis van de geldende bestemmingsplannen over. Binnen de maatschappelijke functie is ook enige mate van functie-uitwisseling mogelijk.

Eén school is nu specifiek voor de onderwijsfunctie bestemd. Hier zijn geen andere maatschappelijke functies mogelijk. We stellen voor deze school niet meer specifiek aan te duiden waardoor er wel, net als voor de andere scholen, een uitwisseling met andere maatschappelijke functies mogelijk is. Het is dan mogelijk dat er meerdere maatschappelijke functies zich in een school kunnen vestigen of indien de onderwijsfunctie vervalt er zich een andere maatschappelijke voorziening kan vestigen.

De overige specifieke maatschappelijke functies zoals religieuze gebouwen en begraafplaatsen nemen we wel specifiek op, gezien de specifieke ruimtelijke impact die deze functies hebben ten aanzien van parkeren.

Verordeningen, zo ook de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen, worden later overgeheveld.

In de praktijk blijkt dat de definitie voor sport en maatschappelijke activiteiten onvoldoende duidelijk is. Met name de sportactiviteiten die mogelijk zijn onder de maatschappelijke functie. Bij het opstellen van het omgevingsplan verduidelijken we dit. In principe valt sporten niet onder de definitie maatschappelijk, met uitzondering van sporthallen. Een verruiming van de sportactiviteiten binnen de functie maatschappelijk is niet wenselijk, omdat sport met name een andere parkeerbehoefte heeft dan de diverse maatschappelijke activiteiten.

Er zijn voldoende ruimtelijke mogelijkheden voor de realisatie van speelvoorzieningen binnen diverse bestemmingen. Deze mogelijkheden nemen we ook in het omgevingsplan over.

Om ook voor de jongeren voorzieningen te creëren is het mogelijk Jongerenontmoetingsplekken (12+) toe te staan met een omgevingsvergunning. In het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe is deze mogelijkheid ook al opgenomen. Er kan dan nog wel een nadere afweging plaatsvinden of de voorgenomen locatie geschikt is en we de maatschappelijke haalbaarheid kunnen toetsen.

Voorstellen

- *Voor de regeling voor maatschappelijk, sport en recreatie in het omgevingsplan sluiten we aan bij de regeling uit het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe.*
- *Voor de school waar nu alleen een onderwijsfunctie is toegestaan maken we, net als voor de andere scholen, een uitwisseling met andere maatschappelijke functies mogelijk.*
- *Jongeren ontmoetingsplekken (+12), net als in het bestemmingsplan, mogelijk maken met een vergunning.*
- *De definities voor sport en maatschappelijk moeten worden verduidelijkt.*

3.4 Bedrijvigheid

Hoe is het nu geregeld?

De bedrijventerreinen vallen buiten het op te stellen omgevingsplan voor de kernen. Er liggen wel enkele solitaire bedrijven binnen de kernen.

In de bestemmingsplannen zijn de activiteiten die milieuhinder produceren (zoals bedrijven) en milieugevoelig zijn (zoals woningen) vastgelegd. Daarbij moet een goed woon- en leefklimaat geborgd zijn. Destijds heeft de VNG om een goed woon- en leefklimaat te waarborgen en de ondernemer de ruimte te geven om te ondernemen, de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' uitgegeven. Hierin zijn richtafstanden opgenomen tussen hinder veroorzakende functies en gevoelige functies. De handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' heeft verschillende type bedrijven ondergebracht in zogenaamde milieucategorieën. Deze categorieën, en daarmee de richtafstanden, zijn mede gebaseerd op het geluid dat door een bedrijf te verwachten is. Bij het leggen van bestemmingen wordt deze handreiking meestal als uitgangspunt gehanteerd. Daarnaast is een belangrijk kenmerk van de huidige systematiek het onderscheid tussen een rustig woongebied en een gemengd gebied. In een centrumgebied, aanloopstraat of nabij een bedrijventerrein is meer reuring (en hinder) te verwachten dan in een reguliere woonwijk. Daarom mogen de richtafstanden in een gemengd gebied groter zijn dan in een rustig woongebied (behalve voor het aspect gevaar).

Op dit moment zijn op basis van het bestemmingsplan bedrijven uit de milieucategorie 1 en 2 van de bedrijvenlijst toegestaan. Indien een bedrijf daar niet onder valt is deze specifiek aangeduid. Deze milieucategorieën zijn gebaseerd op de milieuzonering zoals opgenomen in de VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering (met milieucategorieën).

De milieuregels waar bedrijven aan moeten voldoen zijn voor veel bedrijven geregeld in het activiteitenbesluit milieubeheer. Daarnaast gelden er via de verschillende milieuwetgeving regels voor bedrijven, zoals de Wet geluidhinder.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

De belangrijkste wijzigingen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de volgende:

- Het Activiteitenbesluit milieubeheer komt te vervallen.
- Voor een deel van de activiteiten waarvoor nu de regels in het Activiteitenbesluit gelden, gelden straks de landelijke regels in het Bal (Besluit activiteiten leefomgeving). Het aantal activiteiten dat onder het Bal komt te vallen is beduidend kleiner dan in het huidige Activiteitenbesluit. Wat vanuit het Activiteitenbesluit niet meegenomen is in het Bal moet de gemeente eventueel zelf regelen in het omgevingsplan. Deze activiteiten zijn opgenomen in de bruidsschat.
- De VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering (met milieucategorieën) vervalt.
- Milieuaspecten als geluid- en geurhinder moeten in het omgevingsplan geregeld worden. Zie hiervoor hoofdstuk 5 Activiteit overstijgende regels/Bruidsschat en milieuthema's.

Gebiedstypen

Indien het wenselijk is verschillende milieunormen te hanteren voor bijvoorbeeld geluid en geur, dan moeten we in het omgevingsplan verschillende gebiedstypen aanwijzen. In hoofdstuk 5 gaan we daar nader op in.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Gezien het karakter van de kernen en de huidige regelingen stellen we voor één gebiedstype te hanteren. We zien voorsnog geen reden om voor specifieke gebieden, bijvoorbeeld centrumgebieden (eventueel als gemengde gebieden te beschouwen), andere milieunormen op te nemen dan voor woongebieden.

Het uitgangspunt voor het omgevingsplan is om beleidsneutraal over te gaan. Bij het overnemen van de bedrijfsfuncties blijven de bestaande rechten en mogelijkheden zoveel mogelijk gehandhaafd. Doordat de systematiek anders is kunnen er kleine verschillen ontstaan. In hoofdstuk 5 gaan we op de verschillende milieuaspecten in.

Voor die activiteiten die niet meer landelijk geregeld worden via het Bal zal de bruidsschat gelden. Deze nemen we met het overhevelen van de bruidsschat naar het permanente omgevingsplan over.

Voorstellen

- *De locaties waar bedrijfsactiviteiten mogen plaatsvinden nemen we over waarbij de bestaande rechten zo veel mogelijk behouden blijven.*
- *Voor de kernen één gebiedstype (woongebieden) hanteren.*
- *Activiteiten die niet meer landelijk geregeld worden nu nog niet overnemen in het omgevingsplan voor de kernen. Deze blijven onder de bruidsschat vallen, tot het moment dat de bruidsschat verhuist naar het permanente omgevingsplan.*

3.5 Openbare ruimte

De functies in de openbare ruimte hebben in de bestemmingsplannen de bestemmingen 'Groen', 'Water', 'Verkeer - Railverkeer' en 'Verkeer - Verblijfsgebied'.

3.5.1 Groen

Hoe is het nu geregeld?

In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor het gebruik van gronden met de bestemming 'Groen'. Deze bestemming is meegegeven aan het structurerende groen binnen de kernen.

Daarnaast is er een Landschapsontwikkelingsplan 2022-2032 (LOP) en een groenstructuurplan (onderdeel van het IBOR). De aanleg van groen ten behoeve van hittestress/schaduwzones in de openbare ruimte past binnen de bestemmingen, omdat zowel binnen de bestemming 'Groen' als Verkeer, groen kan worden aangelegd en behouden.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Het groenstructuurplan wordt geactualiseerd. Deze zal als gevolg van de klimaatadaptatie-strategie worden aangepast. Nadat deze is vastgesteld kunnen we deze, indien nodig, vertalen in het omgevingsplan Kernen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Voor groen sluiten we, net als nu, aan bij het bestaande structurerend groen in het bestemmingsplan. Zo mogelijk verwerken we de aangepaste groenstructuurkaart in het omgevingsplan. Anders kunnen we deze later met een wijziging van het omgevingsplan, in het omgevingsplan opnemen.

Voorstellen

- *Het structurerende groen borgen door de huidige groenbestemming uit het bestemmingsplan over te nemen in het omgevingsplan.*
- *Nadat de kaart voor structurerend groen geactualiseerd is, deze opnemen in het omgevingsplan dan wel een wijziging hiervan.*

3.5.2 Verkeer en vervoer

Hoe is het nu geregeld?

In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor het gebruik van gronden met de bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied'. Voor de spoorlijn zijn de regels opgenomen binnen de bestemming 'Verkeer - Railverkeer'.

De gemeente heeft de Nota parkeernormen vertaald in het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

In het Bkl is een instructieregel (een regeling van het rijk die de gemeente moet opnemen in het omgevingsplan) opgenomen ten aanzien van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

Artikel 5.162 (toegankelijkheid openbare buitenruimte) Voor zover een omgevingsplan voorziet in nieuwe ontwikkelingen met gevolgen voor de inrichting van de openbare buitenruimte, wordt in het omgevingsplan rekening

gehouden met het belang van het bevorderen van de toegankelijkheid van die openbare buitenruimte voor personen met een functiebeperking

Het gaat daarbij wel over nieuwe ontwikkelingen. Als er een ontwikkeling komt, moeten we deze toetsen aan de instructieregel van het Bkl.

Omgevingsvisie

Een speerpunt in de omgevingsvisie is een goede bereikbaarheid voor gebruikers van het openbaar vervoer, de auto, de fiets en voor de wandelaar. Hiervoor zijn de volgende beleidsambities geformuleerd:

- De gemeente wil een samenleving waarin iedereen plezierig en gezond kan wonen en leven en een zinvolle bijdrage kan leveren.
- Een goede en veilige bereikbaarheid is daarbij van essentieel belang.
- De gemeente zet daarom in op een optimaal bereikbare gemeente, waarbij we energiebewuste keuzes makkelijker willen maken.
- De gemeente zorgt voor goede parkeervoorzieningen in woonwijken en centrumgebieden conform de gemeentelijke Nota parkeernormen.

Integraal Beheerkader Openbare Ruimte (IBOR)

Het Integraal Beheerkader Openbare Ruimte (IBOR) brengt alle beleidslijnen en visies bij elkaar en beschrijft de ambities en kernwaarden voor het beheer van de openbare ruimte. Op basis van verschillende kaders zijn er in totaal acht assets (onder andere groen, riolering, spelen) uitgewerkt en bijgevoegd in het IBOR. In de assetsheets wordt ingegaan op het areaal, de huidige kwaliteit, de ambities en het kwaliteitsniveau, de manier van onderhoud en de uiteindelijk benodigde middelen hiervoor.

Oplaadpunten elektrische voertuigen

Het laden van voertuigen is op eigen terrein toegestaan. Openbare laadpalen zijn toegestaan bij openbare parkeerplaatsen. Nadere regels over de aanleg van laadpalen is geregeld in de concessie met het bedrijf dat laadpalen aanlegt. Er zijn met die partij afspraken gemaakt onder welke voorwaarden laadpalen aangelegd mogen worden. Dit hoeven we verder niet in het omgevingsplan te regelen.

Parkeren

Er is geen nieuw beleid voor parkeren en er is ook geen aanleiding om het huidige beleid aan te passen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

De instructieregel voor de toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking heeft betrekking op nieuwe ontwikkelingen. In principe gaat het nu op te stellen omgevingsplan niet over nieuwe ontwikkelingen, maar bijvoorbeeld bij het (her)aanleggen van voetpaden kan het wel relevant zijn. Het toegankelijk maken van de openbare ruimte sluit ook aan bij het speerpunt van een goede bereikbaarheid voor iedereen die is opgenomen in de omgevingsvisie. We stellen voor om hiervoor een regeling op te nemen in het omgevingsplan.

De overige ambities zoals hierboven omschreven uit de omgevingsvisie lenen zich niet voor een andere vertaling in het omgevingsplan. Het aanleggen van meer parkeervoorzieningen gaat ten koste het structurerende groen en is niet zonder meer wenselijk, omdat dan andere speerpunten zoals aspecten van klimaatadaptatie (hittestress, waterberging etc.) in het geding zijn. Hiervoor is altijd een brede en goede afweging nodig en dus is het nodig om de aanleg van parkeerplaatsen in het groen vergunningsplichtig te houden.

In het omgevingsplan nemen we de bestaande infrastructuur over op basis van de bestemmingsplannen. Daarnaast zijn, net als nu fiets- en voetpaden toegestaan binnen de bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied'. Indien we nieuwe infrastructuur moeten aanleggen voor OV-verbindingen of autoverkeer dan is dat een nieuwe ontwikkeling die we niet meenemen in dit omgevingsplan.

Het IBOR is een op uitvoering gericht document, deze is niet geschikt om in het omgevingsplan op te nemen.

In het omgevingsplan nemen we, net als nu, een verwijzing op naar de gemeentelijke parkeernota.

Voorstellen

- *In het omgevingsplan nemen we de bestaande infrastructuur over.*
- *Indien we nieuwe infrastructuur moeten aanleggen voor OV-verbindingen of autoverkeer, dan is dat een nieuwe ontwikkeling die we niet meenemen in dit omgevingsplan.*
- *De aanleg van wandelpaden en fietspaden blijft vergunningsvrij mogelijk binnen het groen.*
- *Regels opnemen over de toegankelijkheid voor mensen met een functiebeperking.*
- *Het opladen van de elektrische voertuigen is toegestaan op eigen terrein. In het openbare gebied kunnen deze bij parkeervoorzieningen aangelegd worden. De aanleg van laadpalen verloopt via de concessie. Daarvoor nemen we in het omgevingsplan geen afwegingskader op.*
- *Het IBOR vertalen we niet in het omgevingsplan.*
- *In het omgevingsplan een verwijzing maken naar de gemeentelijke parkeernota (zoals dat nu ook al gebeurt in bestemmingsplannen).*

3.5.3 Riolering en hemelwater

Hoe is het nu geregeld?

In de bestemmingsplannen is de dubbelbestemming Leiding-Riool opgenomen. Gronden met deze bestemming zijn mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van een rioolpersleiding.

Hoe de gemeente omgaat met de afvoer van grond-, hemel- en vuilwater is geborgd in het door de raad vastgestelde gemeentelijke rioleringsplan 2019 - 2023 (GRP) en in de Hemelwaterverordening.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Gemeentelijk rioleringsplan

Dit jaar wordt het GRP geactualiseerd naar het Programma Riolering en Water. De verwachting is dat deze in september 2023 vastgesteld wordt.

De gemeente heeft kaarten met hemelwaterstructuren om (bovengrondse) afvoer van hemelwater en ruimtelijke reservering van hemelwater te faciliteren. Daarnaast zijn er kaarten waar de voorzieningen (stelseltypen) in zijn weergegeven en die de grondslag vormen van de hemelwaterverordening.

Hemelwaterverordening

De Hemelwaterverordening maakt onderdeel uit van het tijdelijke omgevingsplan. De hemelwaterverordening van Neder-Betuwe (Artikel 2) stelt het lozingsverbod hemelwater vast. Lid 1: "Het college van B&W kan gebieden aanwijzen waarbinnen het verboden is afvloeiend hemelwater, afkomstig van de

dakvlakken en/of verharding van gebouwen, te lozen op het openbaar vuilwaterriool en/of een hemelwaterafvoerleiding aan te sluiten of aangesloten te houden op dit openbaar vuilwaterriool.”

Grondwater

Hoe de gemeente omgaat met grondwater is voor een deel opgenomen in wettelijke bepalingen. De gemeente schrijft daarnaast nog specifiek in het GRP hoe zij omgaat met grondwaterproblematiek in relatie tot haar inwoners. De gemeente streeft in haar grondwaterbeleid een klimaat robuust grondwatersysteem na.

Afvalwater

Afvalwater komt aan bod in hoofdstuk 5.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Zodra het gemeentelijke rioleringsplan is vastgesteld kunnen we deze voor het deel kernen opnemen in het omgevingsplan.

De gemeentelijke verordeningen waaronder de hemelwaterverordening hevelen we, conform het Plan van aanpak transitieperiode, in een latere fase over naar het permanente omgevingsplan.

Voor het lozen van afvalwater blijft de bruidsschat gelden totdat we deze regels overnemen in het permanente omgevingsplan.

Voor de rioolleiding nemen we, net als in het bestemmingsplan, een beschermingszone op.

Voorstellen

- *Nadat het GRP 2023 is vastgesteld kunnen we deze verwerken in het omgevingsplan.*
- *De hemelwaterverordening maakt onderdeel uit van het tijdelijke omgevingsplan en nemen we later, samen met de overige verordeningen, op in het permanente omgevingsplan.*
- *Een beschermingszone voor de rioolpersleiding opnemen.*

3.5.4 Water

Hoe is het nu geregeld?

In de huidige bestemmingsplannen hebben de aanwezige A-watergangen en overige oppervlaktewateren de bestemming ‘Water’.

Het waterschap stelt eisen aan de opvangcapaciteit voor waterberging en het dempen of aanpassen van watergangen en oppervlaktewater.

Een deel van het plangebied is in de omgevingsverordening van de provincie aangewezen als intrekgebied en drinkwaterreserveringsgebied.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Vooralsnog heeft de gemeente geen beleid om strengere regels te stellen dan het waterschap of de provincie. Daarnaast zijn deze regels voornamelijk van toepassing op nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe ontwikkelingen worden niet mogelijk gemaakt met dit omgevingsplan.

Voor de drinkwaterreserveringsgebieden zijn op grond van de provinciale omgevingsverordening diverse activiteiten niet toegestaan zoals mijnbouw, warmte-toevoeging en -onttrekking en het lozen van water in specifieke situaties. Hiervoor heeft de provincie geen instructieregels opgenomen die we moeten opnemen in het omgevingsplan. Deze beperkingen zijn via de provinciale verordening geregeld.

Voor het intrekgebied geldt een instructieregel. Te weten: het winnen van fossiele energie is niet mogelijk binnen het intrekgebied. Dit sluiten we expliciet uit in het omgevingsplan voor de kernen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

We nemen de instructieregel van de provincie voor het intrekgebied op in het omgevingsplan.

Verder is er geen aanleiding nadere (strengere) regels te stellen dan de regels die het waterschap en de provincie stellen.

Voorstellen

- *Het water dat nu in de bestemmingsplannen bestemd is als water overnemen in het omgevingsplan.*
- *Geen (strengere) regels opnemen in het omgevingsplan dan hetgeen het waterschap of provincie al stelt ten aanzien opvangcapaciteit voor waterberging, het dempen of aanpassen van watergangen en oppervlaktewater en drinkwaterreserveringsgebieden.*
- *De instructieregel (de winning van fossiele energie is niet mogelijk) opnemen voor het intrekgebied.*

3.6 Agrarische activiteiten

Hoe is het nu geregeld?

Binnen de kernen liggen enkele percelen met de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Agrarisch met waarden'. In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen voor het gebruik van gronden en bouwwerken met de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Agrarisch met waarden'. Verder is geregeld wat er binnen de bestemmingen mag worden gebouwd.

Er zijn alleen grondgebonden agrarische activiteiten toegestaan. Tevens is het hobbymatig houden van dieren en een bedrijfswoning toegestaan.

De milieuregels waar agrarisch bedrijven aan moeten voldoen zijn geregeld in verschillende milieuwetgeving zoals de Wet geurhinder en veehouderij en het activiteitenbesluit. Deze milieuaspecten, voor zover relevant voor de fysieke omgeving, komen in hoofdstuk 5 Activiteit overstijgende regels/Bruidschat en milieu-thema's aan bod.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

De gemeente heeft de Beleidsregels fruitstallen en fruitautomaten vastgesteld. Deze beleidsregeling regelt de te verkopen producten, de locatie en omvang van de fruitstal of -automaat en de bijbehorende reclamevormen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Voor de regeling van het omgevingsplan sluiten we aan bij de bestaande regels uit het bestemmingsplan.

Het wonen in de bedrijfswoning kunnen we zowel onder de functie wonen als onder agrarisch activiteiten opnemen. Het is wenselijk voor bedrijfswoningen, net als nu, andere regels te kunnen stellen dan voor reguliere woningen. Het is daarom wenselijk het wonen in een bedrijfswoning apart te regelen in het omgevingsplan.

De beleidsregels voor fruitstallen en fruitautomaten kunnen we in het omgevingsplan opnemen. Conform het beleid zijn tijdelijke fruitstallen meldingsplichtig en permanente voorzieningen vergunningsplichtig.

Voorstellen

- *Voor de regeling voor agrarische activiteiten in het omgevingsplan aansluiten bij de regeling uit het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe.*
- *Wonen in een bedrijfswoning als aparte functie opnemen.*
- *De mogelijkheid voor fruitstallen en fruitautomaten conform het huidige beleid overnemen.*

3.7 Natuur

Hoe is het nu geregeld?

In de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland zijn instructieregels voor de natuurgebieden opgenomen (Gelders natuurnetwerk (GNN) en Gelderse ontwikkelzone (GO), weidevogelgebieden en ganzenrustgebieden). Dit zijn beschermingsregels en regels die het afwijken daarvan mogelijk maken.

De meeste beschermde gebieden liggen buiten de Kernen. Er liggen enkele percelen binnen het plangebied van de kernen (in Dodewaard).

Is er nieuw beleid regelgeving?

Er is geen nieuw beleid of regelgeving op het gebied van natuur waarvoor we in het omgevingsplan iets moeten regelen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Als de gemeente niets regelt in het omgevingsplan dan heeft dat geen gevolgen voor de huidige situatie. De natuurtoetsingen beoordeling ligt bij de provincies.

Voor de percelen die binnen de beschermde gebieden liggen nemen we, conform de huidige situatie, een functie natuur op. Daarmee voldoen we ook aan de instructieregels van de provincie.

Voorstellen

- *Bestaande natuurbestemmingen opnemen in het omgevingsplan.*
- *Verder geen specifieke regeling of signalering voor de natuurgebieden opnemen.*

4 Bouwen van bouwwerken, aanleg- en sloopactiviteiten

4.1 Bouwen van bouwwerken

Hoe is het nu geregeld?

Het verbod om te bouwen zonder vergunning staat nu in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In het Besluit omgevingsrecht (Bor) is voor heel Nederland geregeld welke bouwwerken vergunningsvrij zijn, zoals dakkapellen en bijgebouwen en mantelzorgwoningen.

Voor de overige bouwactiviteiten is altijd een omgevingsvergunning nodig. Deze wordt voor het ruimtelijke aspect getoetst aan het bestemmingsplan en de welstandsnota. Daarnaast vindt er bij een vergunningsaanvraag een toets plaats of er aan de bouwkundige eisen voldaan wordt.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

(Bouw)activiteiten waarvoor in het omgevingsplan regels worden gesteld zijn onder de Omgevingswet niet meer automatisch vergunningsplichtig, zoals dat nu wel het geval is. In het omgevingsplan moet worden opgenomen of er een vergunningsplicht is, of onder welke voorwaarden een bouwactiviteit vergunningsvrij of meldingsplichtig is.

Met de Omgevingswet wordt er een knip gemaakt in de vergunningverlening voor bouwen tussen een bouwtechnische vergunning (regelt het Rijk in het Bbl) en de ruimtelijke vergunning (moeten gemeenten regelen). Voor bouwwerken waarvoor bouwtechnische eisen gelden is een vergunning of een melding op grond van de Omgevingswet vereist.

De vergunningsplicht voor de ruimtelijke vergunning moet in het omgevingsplan worden opgenomen.

In het Bbl zijn activiteiten opgenomen waarvoor geen vergunning nodig is. Dit betreft zowel activiteiten waarvoor geen bouwtechnische vergunning nodig is als activiteiten waarvoor geen ruimtelijke vergunning nodig is.

Zo is voor het plaatsen van zonnepanelen geen bouwtechnische vergunning nodig.

Voor het plaatsen van zonnepanelen op het achterdak is ook geen ruimtelijke vergunning nodig.

Daarnaast zijn in de bruidsschat situaties opgenomen die vergunningsvrij zijn.

In het algemeen geldt dat de vergunningsvrije bouwactiviteiten onder de Omgevingswet en de bruidsschat overeenkomen met de onder de Wabo en Bor vergunningsvrije bouwactiviteiten.

Uit de praktijk blijkt dat het wenselijk is om op grotere percelen meer mogelijkheden te creëren voor bijgebouwen. Hierna gaan we concreter op deze situaties in.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

De huidige regels voor het vergunningsvrij bouwen van bouwwerken nemen we over in het omgevingsplan, voor zover dit niet via het Bbl is geregeld. In principe wordt er beleidsneutraal verhuisd maar er is toch gekeken in hoeverre het wenselijk/mogelijk is meer bouwwerken vergunningsvrij te laten. Dit leidt tot minder regels voor burger, minder ambtelijke uren voor het beoordelen van aanvragen maar ook tot minder legesinkomsten.

Hoofgebouwen

Afgesproken is om in principe beleidsneutraal over te gaan richting de nieuwe Omgevingswet. Om die reden blijft de omgevingsvergunningsplicht voor het bouwen van hoofdgebouwen behouden. In het omgevingsplan nemen we de huidige maatvoeringseisen en bouwvlakken uit de geldende bestemmingsplannen over.

Om het isoleren van gebouwen te stimuleren is het wenselijk om gebouwen buiten de huidige bouwvlakken iets te kunnen vergroten. Onder paragraaf 2.2 Duurzaamheid en klimaatadaptatie gaan we daar nader op in.

Mantelzorgwoning

Wat vergunningsvrij is blijft vergunningsvrij. De overige mantelzorgwoningen die nu ook vergunningsplichtig zijn blijven vergunningsplichtig. We denken aan het maken van beleid voor ruimere mogelijkheden voor mantelzorgwoningen. Als hier beleid voor is vastgesteld, dan kunnen we dat in het omgevingsplan opnemen.

Bijgebouwen

Bijgebouwen zijn in het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe toegestaan binnen het bouwvlak en het (achtererf)gebied dat daarvoor specifiek is aangeduid. Voor de omvang van de bijgebouwen is een staffel opgenomen voor de bijgebouwen. Hoe groter het perceel is hoe meer oppervlakte aan bijgebouwen is toegestaan. In de praktijk blijkt dat het wenselijk is om onder voorwaarden een groter oppervlak aan bijgebouwen toe te staan op grote percelen. We stellen voor in het omgevingsplan een categorie toe te voegen waarbij meer bebouwing is toegestaan. Nu is opgenomen dat op percelen van > 800 m², er 120 m² aan bijgebouwen gerealiseerd mag worden. Dit wordt dan maximaal 120 m² aan bijgebouwen op percelen van 800-1.000 m² en 150 m² op percelen die groter zijn dan 1.000 m².

Omdat het oppervlakte aan bijgebouwen dat volgens het bestemmingsplan is toegestaan vrijwel altijd verleend wordt, heeft het weinig meerwaarde hiervoor een vergunningsplicht op te nemen. In het kader van de deregulering stellen we voor deze bijgebouwen vergunningsvrij toe te staan.

Dakkapellen

Een deel van de dakkapellen (aan de achterzijde en de niet naar het openbare gebied gekeerde zijkant en met bepaalde afmetingen) zijn via de rijksregels (Bbl) vergunningsvrij. Daarnaast zijn op basis van de bestemmingsplannen ruimere mogelijkheden voor het realiseren van dakkapellen. Hiervoor is op basis van de Wabo en Bor nu een vergunning nodig. Om tot minder regels te komen stellen we voor om dakkapellen die aan de welstandcriteria voldoen vergunningsvrij mogelijk te maken. Voor dakkapellen op monumenten en binnen historische kernen, beschermd stads- en dorpsgezicht, historische linten is het wenselijk de vergunningsplicht te handhaven.

Erkers

Een deel van de erkers (aan de zijkant en achterzijde en met bepaalde afmetingen) zijn vergunningsvrij. In het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe is een regeling opgenomen op grond waarvan erkers zijn toegestaan. Deze regeling nemen we over zodat er een beleidsneutrale overgang ontstaat.

Bouwtechnische regels

De bouwtechnische activiteiten die niet door het Rijk geregeld zijn, zijn opgenomen in de bruidsschat (aansluiten op nutsvoorzieningen, bereikbaarheid voor hulpdiensten). De bruidsschat nemen we in een latere fase op in het permanente omgevingsplan, tenzij het handiger is nu regels op te nemen in het

omgevingsplan. Het is niet wenselijk dat de regels voor het bouwen op verschillende plaatsen (POP en bruidsschat) staan. Het voorstel is daarom de bouwtechnische regels nu beleidsneutraal over te nemen conform de bruidsschat.

Voorstellen

- *Voor hoofdgebouwen een vergunningsplicht behouden voor het herbouwen of uitbreiden.*
- *Voor hoofdgebouwen de huidige maatvoeringseisen en bouwvlakken overnemen.*
- *Voor de activiteiten die nu ook al vergunningsvrij zijn vergunningsvrij opnemen, voor zover dit niet landelijk geregeld is.*
- *Voor erkers de huidige regeling opnemen.*
- *Bijgebouwen en aanbouwen die op basis van de geldende de bestemmingsplannen zijn toegestaan vergunningsvrij opnemen.*
- *Voor percelen groter dan 1.000 m², 150 m² aan bijgebouwen toestaan.*
- *Dakkapellen aan de voorzijde van woningen vergunningsvrij mogelijk maken als ze aan de welstandseisen voldoen. Dit geldt niet voor monumenten en binnen historische kernen, beschermd stads- en dorpsgezicht en historische linten.*
- *De bouwtechnische activiteiten overnemen op basis van de bruidsschat.*

4.2 Sloopectiviteiten

Hoe is het nu geregeld?

Het slopen is nu geregeld in het Bouwbesluit. In veel gevallen volstaat een melding. Als er meer dan 1 m³ slooafval ontstaat of als er asbest aanwezig is moet een vergunning aangevraagd worden.

In het geldende bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe is een sloopvergunning opgenomen voor gebouwen binnen het beschermd dorpsgezicht ter bescherming van het dorpsgezicht.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

De regels voor sloopectiviteiten zijn ondergebracht in hoofdstuk 7 van het Bbl. Hierin worden onder andere regels gesteld over de procedure van sloopwerkzaamheden, over inhoudelijke regels, over het scheiden van bouw- en slooafval en het mobiel breken van bouw- en slooafval. Dit hoeven we dus niet in het omgevingsplan te regelen.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Het is wenselijk om de huidige regeling, een vergunningsplicht voor het slopen binnen een beschermd dorpsgezicht over te nemen.

Het bestaande beschermde dorpsgezicht gaat straks op in een integraal ensemble. Deze integrale ensembles nemen we in een paraplubestemmingsplan op. Deze kunnen we zodra gereed in een omgevingsplan opnemen.

Voorstel

Voor het slopen van gebouwen binnen het beschermd dorpsgezicht een vergunningsplicht opnemen.

4.3 Aanlegactiviteiten

Hoe is het nu geregeld?

Binnen de geldende bestemmingsplannen zijn regels opgenomen ter bescherming van de archeologische waarden en de waterkeringen. Voor bepaalde werkzaamheden is een vergunningsplicht opgenomen om nader te kunnen afwegen of deze waarden geschaad worden.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Wat betreft aanlegactiviteiten gelden geen specifieke wensen en ambities.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

De huidige regelingen nemen we over in het omgevingsplan Kernen.

Voorstel

De huidige regelingen ter bescherming van de archeologische waarden en waterkeringen overnemen.

5 Activiteit overstijgende regels/Bruidsschat en milieuthema's

5.1 Algemeen

Hoe is het nu geregeld?

Het opnemen van regels over milieuaspecten in een plan is nieuw voor gemeenten. De wetgever heeft de keuze gemaakt om bepaalde milieuaspecten niet meer te regelen maar dit over te laten aan gemeenten. Gemeenten moeten dit doen in hun omgevingsplan. De milieuaspecten die het betreft, worden op dit moment grotendeels geregeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Voor de overgang van het huidige recht naar het omgevingsplan is van belang dat de wetgever de bedoelde milieuaspecten niet per 1 januari 2024 laat vervallen maar bij wijze van overgangsrecht onderdeel laat worden van het tijdelijke omgevingsplan van gemeenten. Deze overgangsrechtelijke constructie wordt ook wel de Bruidsschat genoemd. De Bruidsschat is beleidsneutraal ten opzichte van het huidige recht (voornamelijk het Activiteitenbesluit milieubeheer).

In het plan van aanpak voor de transitieperiode is gekozen voor de insteek om de planologisch relevante aspecten uit de Bruidsschat mee te nemen bij de gebiedsgerichte verhuizing van de regels naar het permanente omgevingsplan. De overige delen van de Bruidsschat verhuizen we op een later moment. In deze Nota van Uitgangspunten concretiseren we dit door aan te geven welke onderdelen van de Bruidsschat we in het nieuwe omgevingsplan Kernen opnemen.

Is er nieuw beleid / regelgeving?

Onder het kopje *Hoe is het nu geregeld?* Is al vermeld dat de wetgever bepaalde milieuaspecten niet meer gaat regelen maar dit overlaat aan gemeenten om te regelen in het omgevingsplan. Dit betekent echter niet dat de wetgever helemaal geen regels over de bedoelde milieuaspecten stelt. De wetgever heeft wel instructieregels gemaakt aan de hand waarvan gemeenten hun omgevingsplan moeten maken. Deze instructieregels staan in het Besluit kwaliteit leefomgeving. De Bruidsschat voldoet (op onderdelen) niet aan het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit betekent dat wij bij het opstellen van een nieuw omgevingsplan Kernen niet kunnen volstaan met het één op één overnemen van de regels uit de Bruidsschat. In dit hoofdstuk bespreken we de keuzes die het Besluit kwaliteit leefomgeving over de betreffende milieuaspecten bevat en doen we voorstellen over de wijze van regeling in het omgevingsplan.

In tegenstelling tot de bespreking van de overige aspecten in de Nota van Uitgangspunten zullen de vragen *Hoe is het nu geregeld?* En *Is er nieuw beleid / regelgeving?* niet bij elk onderdeel worden herhaald. Voor elk onderdeel geldt namelijk hetgeen hierboven onder de betreffende vragen is aangegeven.

Uitgangspunt beleidsneutraal

In de voorstellen die we in dit hoofdstuk doen, is aangesloten bij de huidige regeling in met name het Activiteitenbesluit milieubeheer nu en dus de Bruidsschat per 1 januari 2024. Dit is ook logisch omdat een andere keuze vaak vraagt om een beleidsmatige grondslag dan wel een nader onderzoek naar de gevolgen van een keuze. Daar waar het beleidsneutraal overnemen van de huidige regels niet mogelijk is (vanwege de nieuwe instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving) is dit uitdrukkelijk aangegeven.

Specifieke zorgplicht voor milieu

Op verschillende plaatsen in dit hoofdstuk verwijzen we naar een specifieke zorgplicht voor het milieu die we in het nieuwe omgevingsplan Kernen opnemen. Deze zorgplicht in combinatie met een bevoegdheid voor B&W om in een

specifieke situatie op basis van die zorgplicht nadere eisen te stellen (zogenaamde maatwerkvoorschriften), zorgen ervoor dat er in het nieuwe omgevingsplan Kernen een flexibiliteitsmogelijkheid zit om in individuele overlastsituaties of in situaties waarin de regels van het omgevingsplan onnodig knellend zijn, maatwerk te kunnen bieden. De specifieke zorgplichtbepaling voor het milieu ziet er als volgt uit:

De bevoegdheid om nadere eisen te stellen ziet er als volgt uit:

Artikel xx Specifieke zorgplicht

Degene die een milieubelastende activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen van het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu is verplicht:

- 1 alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- 2 voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- 3 als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Bovengenoemde verplichting betekent in ieder geval dat:

- 4 alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- 5 alle passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid worden getroffen;
- 6 de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- 7 geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
- 8 alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet;
- 9 afvalwater dat wordt geloosd en gekanaliseerde emissies van stoffen in de lucht doelmatig kunnen worden bemonsterd;
- 10 voor zover verontreiniging van de bodem ontstaat, herstel van de bodem redelijkerwijs mogelijk blijft; en
- 11 afvalstoffen worden afgevoerd na beëindiging van een activiteit.
- 12 de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen en goederen van en naar de activiteit zo veel mogelijk worden voorkomen of beperkt;
- 13 de duisternis en het donkere landschap worden beschermd in door het bevoegd gezag aangewezen gebieden.

De bevoegdheid om nadere eisen te stellen ziet er als volgt uit:

Artikel YY Maatwerkvoorschrift

- 1 Een maatwerkvoorschrift kan worden gesteld over artikel xx.
- 2 Een maatwerkvoorschrift wordt gesteld met het oog op de belangen van het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu.
- 3 Op het stellen van een maatwerkvoorschrift over een milieubelastende activiteit zijn de instructieregels in paragraaf 5.1.4 (instructieregels milieu) van het Besluit kwaliteit leefomgeving, van overeenkomstige toepassing.

5.2 Geluid

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels (onder andere normen) voor:

- het geluid van geluidveroorzakende activiteiten op geluidgevoelige gebouwen en
- het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied (van wegen, spoorwegen en industrieterreinen).

Geluidgevoelige gebouwen

Het Bkl bevat een definitie van geluidgevoelige gebouwen. Hier vallen gebouwen met een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie (met bedgebied) en kinderopvang (met bedgebied) onder. Het Bkl bevat niet de mogelijkheid voor een gemeente om de definitie van geluidgevoelige gebouwen uit te breiden. Bij nieuwe ontwikkelingen moeten gemeenten in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wel rekening houden met geluid op niet door het Bkl aangewezen gebouwen en locaties.

Voormalige bedrijfswoningen

Het Bkl geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om in het omgevingsplan voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen voor zover die voormalige bedrijfswoning met een agrarisch bedrijf, horecabedrijf of met een bedrijf op een bedrijventerrein functioneel verbonden was. De geluidnormen die in het omgevingsplan worden opgenomen zijn niet van toepassing op deze aangewezen voormalige bedrijfswoningen. De aanwijzing in het omgevingsplan dient per individueel geval gemotiveerd te worden.

Voorstel

In het nieuwe omgevingsplan voor de kernen stellen wij voor geen voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen. Als in een individueel geval mocht blijken dat een dergelijke aanwijzing gewenst is, kunnen we het omgevingsplan wijzigen.

Geluidaandachtsgebieden (geluid van (spoor)wegen en industrieterreinen)

Het Bkl stelt dat het omgevingsplan waarborgt dat het geluid veroorzaakt door een (spoor)weg of industrieterrein op een voor geluid gevoelig object in een geluidaandachtsgebied aanvaardbaar is. We voldoen aan dit aanvaardbaarheidsvereiste als het omgevingsplan de standaardwaarden van het Bkl overneemt. De geluidsaandachtsgebieden worden berekend op basis van de Omgevingsregeling en hoeven niet in het omgevingsplan opgenomen te worden. Het Bkl stelt dat we in het omgevingsplan flexibiliteitsbepalingen kunnen opnemen om voor het toelaten van een geluidgevoelig gebouw af te wijken van de standaardwaarden (vergelijkbaar met het Hogere grenswaardenbesluit zoals we dat nu kennen).

Voorstellen

- *In het omgevingsplan Kernen de instructieregels van het Bkl (standaardwaarden en flexibiliteitsbepalingen) overnemen.*
- *Voor de kenbaarheid in het omgevingsplan de begrenzing van de geluidsaandachtsgebieden opnemen.*

Geluidveroorzakende activiteiten

Het Bkl bepaalt dat het omgevingsplan waarborgt dat het geluid veroorzaakt door een geluidveroorzakende activiteit op een geluidgevoelig gebouw

aanvaardbaar is. Er wordt voldaan aan dit aanvaardbaarheidsvereiste indien het omgevingsplan de standaardwaarden van het Bkl overneemt.

Onder geluidveroorzakende activiteiten vallen nagenoeg alle activiteiten (zoals bedrijven). Het Bkl wijst de activiteiten aan die er niet onder vallen. Zo bepaalt het Bkl dat de activiteit wonen geen geluidveroorzakende activiteit is. Het Bkl bevat zelf geen definitie van het begrip wonen maar de toelichting bij het Bkl geeft aan dat een beroep of bedrijf aan huis en een 'uit de hand gelopen hobby' geen verband houden met de activiteit wonen. Dit is vergelijkbaar met het huidige recht waar de milieuregels ook van toepassing zijn op activiteiten die worden verricht in een omvang alsof zij bedrijfsmatig zijn.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen expliciet opnemen dat een beroep of bedrijf aan huis en een uit de hand gelopen hobby niet onder de activiteit wonen vallen (en dus een geluidveroorzakende activiteit zijn).

Het Bkl bepaalt verder ook dat de regels over geluid niet van toepassing zijn op:

- het geluid door de inzet van motorvoertuigen of helikopters voor spoedeisende medische hulpverlening, ongevallenbestrijding, brandbestrijding, gladheidbestrijding en het vrijmaken van de weg na een ongeval;
- onversterkt menselijk stemgeluid, tenzij het muziekgeluid is of daarmee is vermengd;

Een activiteit die onder het huidige recht wel wordt uitgezonderd van de geluidsregels voor activiteiten maar door het Bkl niet, betreft:

- het geluid voor het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, en ook het geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden.

Het Bkl geeft gemeenten de mogelijkheid om voor activiteiten geen waarde vast te stellen maar te volstaan met andere regels. De activiteit bijwonen van godsdienstige bijeenkomsten enzovoorts is een Grondwettelijk recht. Op grond van de Wet openbare manifestaties kan de gemeente nadere regels stellen aan duur en geluid als dit vanwege ervaren overlast noodzakelijk zou zijn.

Voorstel

Het geluid voor het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, en ook het geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden, overeenkomstig het huidige recht in het omgevingsplan Kernen uitzonderen van de geluidsregels voor activiteiten.

Festiviteiten

Onder het huidige recht is op grond van het Activiteitenbesluit in de Algemene Plaatselijke Verordening Neder-Betuwe (artikel 4.2 en 4.3) een regeling getroffen dat de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit niet gelden tijdens door het college aangewezen collectieve festiviteiten en aan het college gemelde incidentele festiviteiten. Op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving moeten we deze regeling in het Omgevingsplan opnemen.

In ons plan van aanpak voor de transitieperiode is als uitgangspunt vastgesteld dat we de regels uit de gemeentelijke verordeningen, waaronder (delen van) de APV op een later moment thematisch verhuizen.

Voorstel

In de regeling voor geluid in het omgevingsplan Kernen verwijzen naar de huidige festiviteitenregeling uit de APV.

Gebieden met functiemenging of rustige gebieden

Het Bkl bevat (zoals gezegd) standaardnormen om geluidsgevoelige gebouwen te beschermen tegen geluidveroorzakende activiteiten. Deze standaardnormen van het Bkl zijn gelijk aan de waarden die in het huidige recht zijn opgenomen. Het Bkl geeft gemeenten de mogelijkheid om voor gebieden met functiemenging een soepelere norm of voor rustige gebieden een strengere norm te hanteren. Als de gemeente een soepelere norm wil opnemen in het omgevingsplan moet door middel van onderzoek vaststaan dat de binnenwaarde (het geluid binnen geluidgevoelige gebouwen) niet hoger is dan de normen die het Bkl daarvoor stelt. Als de gemeente een strengere norm wil opnemen, moet aangetoond worden dat bestaande geluidveroorzakende activiteiten niet worden beperkt ten opzichte van het huidige recht.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen geen rustige gebieden of gebieden met functiemenging aanwijzen. Indien dit in de toekomst nodig of wenselijk wordt geacht, zal dit, na onderzoek, leiden tot een wijziging van het omgevingsplan.

Piekgeluid

Naast de normen voor het continue geluid bevat het Bkl ook normen voor piekgeluid. Piekgeluiden zijn plotselinge en harde geluiden (bijvoorbeeld dichtslaan van autodeuren of laden en lossen met een vrachtwagen). Het Bkl bevat in tegenstelling tot het huidige recht, geen normen voor het maximale piekgeluid in de dagperiode (periode tussen 07.00 – 19.00 uur). Het Bkl bevat dus alleen normen voor het piekgeluid in de avondperiode (19.00 – 23.00 uur) en de nachtperiode (23.00 – 07.00 uur). Aan deze wijziging ligt ten grondslag dat de wetgever normen voor het piekgeluid alleen maar noodzakelijk acht met het oog op het voorkomen van slaapverstoring.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen overeenkomstig de instructieregels van het Bkl, geen normen voor het piekgeluid in de dagperiode opnemen.

Onder het huidige recht worden de twee onderstaande activiteiten uitgezonderd van de normen voor het piekgeluid:

- het komen en gaan van bezoekers bij een activiteit waarvan horeca-, sport- of recreatieactiviteiten de kern vormen; of
- het verrichten in de open lucht van sportactiviteiten of activiteiten die hiermee in nauw verband staan

In het Bkl worden deze twee activiteiten niet meer uitgezonderd.

Het verrichten van sportactiviteiten in de open lucht en het komen en gaan van bezoekers kan gepaard gaan met maximale geluidsniveaus die hoger liggen dan de toegestane maximale geluidsniveaus (het gaat dan wel alleen maar om de

avond en nachtperiode). Onder het geluid door het komen en gaan van bezoekers wordt onder meer begrepen het dichtslaan van autoportieren en het starten en gas geven bij het wegrijden van voertuigen. Voor beide uitzonderingen geldt dat het redelijkerwijs niet mogelijk is deze pieken te beheersen op basis van een geluidsnorm. Verder is de zorgplicht met bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften (zoals beschreven onder het kopje specifieke zorgplicht milieu) ook op deze activiteiten van toepassing zodat in individuele overlastgevende situaties ingegrepen kan worden door het stellen van nadere regels.

Voorstel

Het komen en gaan van bezoekers bij een activiteit waarvan horeca-, sport- of recreatieactiviteiten de kern vormen en het verrichten in de open lucht van sportactiviteiten of activiteiten die hiermee in nauw verband staan, overeenkomstig het huidige recht in het omgevingsplan Kernen uitsluiten van de normen voor piekgeluid.

Tankstations

Voor tankstations hanteert het huidige recht (Activiteitenbesluit) een andere dagindeling dan het Bkl. Deze andere indeling heeft tot gevolg dat

- er in de tijd tussen 07.00 en 19.00 uur onder het Bkl geen norm voor piekgeluid geldt;
- de norm voor het piekgeluid in de tijd tussen 19.00 en 21.00 uur onder het Bkl een lagere norm voor het piekgeluid gaat gelden;
- in de tijd tussen 19.00 en 21.00 uur is de norm voor het geluid onder het Bkl lager en in de tijd tussen 21.00 en 23.00 uur is de norm van het Bkl hoger.

Het Bkl geeft gemeenten de mogelijkheid om de dagindeling en bijbehorende normering van het huidige recht te blijven hanteren voor bestaande tankstations. Voor nieuwe tankstations is dit eerst mogelijk als vast is komen te staan dat met de andere dagindeling en bijbehorende normering voldaan kan worden aan de normering voor de binnenwaarde (het geluid binnen geluidgevoelige gebouwen). Dit is pas mogelijk als daar onderzoek naar gedaan is. Het omgevingsplan maakt de vestiging van nieuwe tankstations echter niet mogelijk. Als de vestiging van een tankstation gewenst is, zal het omgevingsplan gewijzigd moeten worden.

Voorstel

Voor bestaande tankstations de dagindeling met bijbehorende normering van het huidige recht hanteren.

5.3 Trillingen

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat een instructieregel om er in het omgevingsplan zorg voor te dragen voor dat trillingen (in een frequentie van 1 tot 80 Hz) veroorzaakt door een activiteit (anders dan wonen en doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen) in trillinggevoelige gebouwen aanvaardbaar zijn.

Trillinggevoelig gebouw

Het Bkl verstaat onder een trillinggevoelig gebouw, met uitzondering van woonwagens en woonwagens, hetzelfde als een geluidgevoelig gebouw (zie hiervoor).

Voormalige bedrijfswoningen

Bedrijfswoningen met een voormalige functionele binding met een trillingveroorzakende activiteit kunnen in het omgevingsplan worden uitgezonderd van de bescherming tegen trillinghinder. Dit geldt voor voormalige bedrijfswoningen in de agrarische sector, op een bedrijventerrein of in de horecasector. De aanwijzing in het omgevingsplan dient per individueel geval gemotiveerd te worden.

Voorstel

In het nieuwe omgevingsplan voor de kernen vooralsnog geen voormalige bedrijfswoningen aanwijzen. Wanneer in een individueel geval mocht blijken dat een dergelijke aanwijzing gewenst is, kunnen we het omgevingsplan wijzigen.

Het Bkl stelt dat er sprake is van aanvaardbaarheid indien de standaardwaarden uit het Bkl in het omgevingsplan worden opgenomen. Ten opzichte van de huidige regelgeving (Activiteitenbesluit) is de normering voor herhaald voorkomende trillingen nieuw. We kunnen in het omgevingsplan gemotiveerd (na onderzoek) afwijken van de standaardwaarden uit het Bkl en voor rustige gebieden kiezen voor een strengere norm en voor bijvoorbeeld bedrijventerreinen voor een soepelere norm. De instructieregels over trillingen en dus ook de normering) zijn niet van toepassing op trillingen veroorzaakt door activiteiten die samenhangen met het wonen (wel op beroepen en bedrijven aan huis en uit de hand gelopen hobby's) en doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen. De gemeenteraad kan in het omgevingsplan echter wel regels over trillingen veroorzaakt door deze activiteiten stellen. Dit moet dan wel gemotiveerd worden.

Bij nieuwe ontwikkelingen in de nabijheid van (spoor)wegen moeten we in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, onderzoek doen naar hinder vanwege trillingen en eventueel te nemen maatregelen.

Voorstellen

- *In het nieuwe omgevingsplan voor de kernen de standaardwaarden uit het Bkl opnemen.*
- *Voor de activiteiten die niet onder de instructieregels vallen geen regels opnemen.*

5.4 Geur

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat een instructieregel om er in het omgevingsplan zorg voor te dragen dat de geur veroorzaakt door een activiteit op geurgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Het Bkl maakt als het gaat om geurveroorzakende activiteiten onderscheid in:

- Het houden van landbouwhuisdieren;
- Andere agrarische activiteiten;
- Zuiveringstechnische werken;
- Overige bronnen van geurhinder (vaak betiteld als industriële geurhinder).

Cumulatie van geurhinder

De cumulatie van geurhinder (geurhinder door meerdere geurveroorzakende activiteiten op één geurgevoelig gebouw) valt blijkens de toelichting op het Bkl ook onder de 'aanvaardbaarheidsinstructieregel'. Hoewel cumulatie in het huidige recht (Activiteitenbesluit en Wet geurhinder en veehouderij) niet betrokken hoeft

te worden bij de vergunningverlening van bedrijven is in jurisprudentie over bestemmingsplannen bepaald dat er in het kader van een goede ruimtelijke ordening wel degelijk rekening moet worden gehouden met cumulatie.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen een expliciete bepaling over cumulatie van geurhinder opnemen in de vorm van een bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften in situatie waar cumulatie van geurhinder tot overlast kan leiden.

Geurgevoelige gebouwen

Het Bkl bevat een definitie van het begrip geurgevoelig gebouw. Als geurgevoelig gebouw wordt aangemerkt: gebouwen met een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie (met bedgebied) en kinderopvang (met bedgebied). Met het begrip geurgevoelig gebouw heeft de wetgever aansluiting gezocht bij het begrip geluidgevoelig gebouw. Het begrip is beperkter dan het huidige begrip geurgevoelig object. Onder een geurgevoelig object werden ook kantoren, recreatiewoningen en vaste kampeermiddelen zoals chalets begrepen. De gemeenteraad kan in het omgevingsplan het begrip geurgevoelig gebouw zoals gehanteerd door het Bkl uitbreiden en ook locaties als geurgevoelig aanmerken.

Voorstel

In het omgevingsplan voor de kernen het begrip geurgevoelig gebouw van het Bkl hanteren, dit begrip niet uitbreiden en ook geen geurgevoelige locaties aanwijzen.

Voormalige bedrijfswoningen

Het Bkl geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om in het omgevingsplan voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen voor zover die voormalige bedrijfswoning met een agrarisch bedrijf, horecabedrijf of met een bedrijf op een bedrijventerrein functioneel verbonden was. De geurnormen die we in het omgevingsplan opnemen zijn niet van toepassing op deze aangewezen voormalige bedrijfswoningen.

Voorstel

In het omgevingsplan voor de kernen vooralsnog geen voormalige bedrijfswoningen aanwijzen. Wanneer in een individueel geval mocht blijken dat een dergelijke aanwijzing gewenst is, kunnen we het omgevingsplan wijzigen..

Geurveroorzakende activiteiten

Onder geurveroorzakende activiteiten vallen nagenoeg alle activiteiten (waaronder bijvoorbeeld (agrarische) bedrijfsmatige activiteiten en horeca). Het Bkl wijst de activiteiten aan die er niet onder vallen. Zo bepaalt het Bkl dat de activiteit wonen geen geurveroorzakende activiteit is. Het Bkl bevat zelf geen definitie van het begrip wonen maar de toelichting bij het Bkl geeft aan dat een beroep of bedrijf aan huis en een 'uit de hand gelopen hobby' geen verband houden met de activiteit wonen.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen expliciet opnemen dat een beroep of bedrijf aan huis en een uit de hand gelopen hobby (een activiteit in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is) geurveroorzakende activiteiten zijn en dus niet onder de activiteit wonen vallen.

Hoewel de activiteit wonen dus in beginsel niet onder de geurregels valt, heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om hier in het omgevingsplan van af te wijken. Bijvoorbeeld door het stellen van regels over de geur van het stoken van hout in kachels en open haarden.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen geen regels opnemen voor geurhinder ten gevolge van de activiteit wonen. In het nieuwe omgevingsplan Kernen nemen we een zorgplicht op met daaraan gekoppeld een bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Via deze weg kunnen we in een individuele overlastsituatie ingrijpen.

Agrarische geurhinder

Het Bkl werkt voor het houden van landbouwhuisdieren en overige agrarische activiteiten (onder andere opslag mest, substraat en voer) uit wat er in ieder geval wordt begrepen onder een aanvaardbare geurhinder. Agrarische geurhinder speelt echter met name in het buitengebied. De agrarische geurhinder regelen we dan ook in het nieuwe omgevingsplan buitengebied. Tot die tijd kunnen we voor de kernen volstaan met het overgangsrecht zoals dat in de Bruidsschat (het Tijdelijke omgevingsplan) is opgenomen.

Voorstel

Het aspect agrarische geurhinder niet meenemen in het omgevingsplan voor de kernen.

Zuiveringstechnisch werk

Net als bij het houden van landbouwhuisdieren en andere agrarische activiteiten werkt het Bkl voor geurhinder door een zuiveringstechnisch werk uit wat er in ieder geval wordt begrepen onder een aanvaardbare geurhinder. In het huidige recht is dit opgenomen in het Activiteitenbesluit. Regels over de geurhinder van een zuiveringstechnisch werk hoeven we alleen in een omgevingsplan op te nemen indien het omgevingsplan de vestiging van een zuiveringstechnisch werk mogelijk maakt. In Neder-Betuwe is een zuiveringstechnisch werk (RWZI) gelegen aan de Appelenburgseveldweg te Dodewaard. Deze locatie is gelegen in het buitengebied op meer dan 500 meter van de kern Opheusden en meer dan 1 kilometer van de kern Dodewaard.

De geurregels voor een zuiveringstechnisch werk zijn met name van toepassing op en in het buitengebied. De geurhinder vanwege een zuiveringstechnisch werk regelen we dan ook in het nieuwe omgevingsplan buitengebied. Tot die tijd kunnen we voor de kernen volstaan met het overgangsrecht zoals dat in de Bruidsschat (het Tijdelijke omgevingsplan) is opgenomen.

Voorstel

Het aspect geurhinder bij een zuiveringstechnisch werk niet meenemen in het omgevingsplan voor de kernen.

Bebouwingscontour geur

Het Bkl bepaalt dat in het omgevingsplan de begrenzing van de bebouwingscontour geur wordt vastgelegd. De bebouwingscontour is de opvolger van het begrip bebouwde kom zoals dat in de huidige regelgeving wordt gehanteerd. Onder de huidige regelgeving betreft het niet de bebouwde kom zoals we dat kennen van de verkeerswetgeving maar de stedenbouwkundige bebouwde kom. De wetgever wilde een eind maken aan de begripsverwarring (wat is nu bebouwde kom in het kader van geurhinder) en heeft in het Bkl de verplichting opgenomen voor het aanwijzen van een bebouwingscontour geur. Binnen de bebouwingscontour gelden voor de geurbronnen (Agrarische geurhinder en geurhinder door een zuiveringstechnisch werk) strengere geurnormen dan buiten de bebouwingscontour geur.

Wij nemen in het nieuwe omgevingsplan Kernen geen geurregels op voor de bronnen agrarische geurhinder en geurhinder door zuiveringstechnische werken. Omdat het overgangsrecht zoals opgenomen in de Bruidsschat verwijst naar de bebouwde kom is het niet noodzakelijk om in het nieuwe omgevingsplan Kernen een bebouwingscontour geur op te nemen. Op het moment dat wij een nieuw omgevingsplan buitengebied gaan opstellen, leggen we ook een bebouwingscontour geur vast. Dit leggen we expliciet aan de gemeenteraad voor in de Nota van Uitgangspunten voor het nieuwe omgevingsplan buitengebied.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen geen regels opnemen over agrarische geurhinder en geurhinder door een zuiveringstechnisch werk. Ook geen bebouwingscontour geur aanwijzen. Dit nemen we mee in het nieuwe omgevingsplan Buitengebied.

Waar waarden gelden

De normen die in de instructieregels van het Bkl zijn opgenomen, gelden op de gevel van gevoelige gebouwen. De gemeente mag in het omgevingsplan ook vastleggen dat de waarde geldt op een punt dichtbij de geurveroorzakende activiteit. De gemeente kan dit gebruiken om bijvoorbeeld de geurruimte van veehouderijen te beperken. Niet door uit te gaan van de gevel van het dichtstbijzijnde gevoelige gebouw, maar door geurnormen op te nemen die gelden op een referentiepunt op een vaste afstand van de veehouderij. Dit is denkbaar in een situatie waar de dichtstbijzijnde gevoelige gebouw op een grote afstand van een veehouderij staat. Wanneer de gemeente(raad) hiertoe zou besluiten is wel een op de individuele situatie(s) gericht onderzoek en onderbouwing nodig.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen geen regels over agrarische geurhinder en geurhinder door een zuiveringstechnisch werk opnemen. Ook geen regeling opnemen over 'waar waarden gelden'.

Industriële geurhinder

Het Bkl heeft voor andere dan de hiervoor genoemde bronnen (agrarisch en zuiveringstechnisch) niet uitgewerkt wat er wordt begrepen onder een aanvaardbare

geurhinder. Voor enkele geurbronnen (onder andere restaurants) zijn er specifieke voorschriften opgenomen in de Bruidsschat zoals een ontgeuringsfilter of een afvoerpip (2 meter boven de daklijn). Deze specifieke voorschriften uit de Bruidsschat (Tijdelijk omgevingsplan) nemen wij niet mee in het nieuwe omgevingsplan Kernen. Overeenkomstig het bepaalde in het plan van aanpak voor de transitieperiode zetten wij deze voorschriften op een later moment thematisch en voor het hele grondgebied over naar het permanente omgevingsplan. De specifieke zorgplicht voor geurhinder die in het huidige recht is opgenomen (Activiteitenbesluit milieubeheer) komt in het Bkl niet meer terug omdat de wetgever van oordeel is dat de specifieke zorgplicht voor geurhinder weinig toevoegt aan de algemene zorgplicht voor milieu. De specifieke zorgplicht voor geurhinder sluit echter goed aan op de aanvaardbaarheidseis van het Bkl en is kenbaarder dan een algemene zorgplicht voor het milieu en dus ook makkelijker te handhaven. Dit omdat de specifieke zorgplicht voor geurhinder zich specifiek richt op activiteiten die geurhinder veroorzaken terwijl de algemene zorgplicht voor milieu zich richt op alle activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Daarnaast biedt een specifieke zorgplicht voor geur de mogelijkheid om een verwijzing naar het Gelderse Geurbeleid (van de provincie) op te nemen. Dit Gelderse Geurbeleid wordt ook nu al gebruikt om met behulp van specifiek onderzoek aan te tonen dat er sprake is van (on)aanvaardbare geurhinder.

Specifieke zorgplicht geur uit huidige recht:

Artikel 2.7a

38

- 1 Indien bij een activiteit emissies naar de lucht plaatsvinden, wordt daarbij geurhinder bij geurgevoelige objecten voorkomen, dan wel voor zover dat niet mogelijk is wordt de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau beperkt.
- 2 Het bevoegd gezag kan, indien het redelijk vermoeden bestaat dat niet aan het eerste lid wordt voldaan, besluiten dat een rapport van een geuronderzoek wordt overgelegd. Een geuronderzoek wordt uitgevoerd overeenkomstig de NTA 9065.
- 3 Bij het bepalen van een aanvaardbaar niveau van geurhinder wordt ten minste rekening gehouden met de volgende aspecten:
 - a. de bestaande toetsingskaders, waaronder lokaal geurbeleid;
 - b. de geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten;
 - c. de aard, omvang en waardering van de geur die vrijkomt bij de betreffende inrichting;
 - d. de historie van de betreffende inrichting en het klachtenpatroon met betrekking geurhinder;
 - e. de bestaande en verwachte geurhinder van de betreffende inrichting, en
 - f. de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels in de inrichting.
- 4 Het bevoegd gezag kan, indien blijkt dat de geurhinder ter plaatse van een of meer geurgevoelige objecten een aanvaardbaar hinderniveau kan overschrijden, bij maatwerkvoorschrift:
 - a. geuremissiewaarden vaststellen;
 - b. bepalen dat bepaalde geurbelastingen ter plaatse van die objecten niet worden overschreden, of
 - c. bepalen dat technische voorzieningen in de inrichting worden aangebracht of gedragsregels in de inrichting in acht worden genomen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.
- 5 Indien een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het vierde lid wordt vastgesteld, kan het bevoegd gezag besluiten dat door degene die de inrichting drijft een rapport van een onderzoek naar de beschikbaarheid van technische voorzieningen en gedragsregels wordt overgelegd waaruit blijkt dat aan het eerste lid wordt voldaan.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen de specifieke zorgplicht voor geurhinder zoals die is opgenomen in het huidige recht overnemen. De specifieke zorgplicht voor geurhinder koppelen we aan een bevoegdheid voor het nemen van een maatwerkvoorschrift zodat we in een eventuele individuele overlastsituatie concretere maatregelen kunnen voorschrijven. Daarnaast nemen we voor de vraag wat (on)aanvaardbaar is, een verwijzing op naar het Gelderse Geurbeleid.

5.5 Bodem

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bepaalt dat in het omgevingsplan:

- Regels worden opgenomen over het toelaten van een bouwactiviteit op een bodemgevoelige locatie;
- Moet worden gewaarborgd dat sanerende en beschermende maatregelen in stand worden gehouden;
- Bodembeheergebieden kunnen worden aangewezen;
- De landbodem wordt ingedeeld in bodemfunctieklassen.

Naast deze instructieregels in het Bkl zijn er in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regels opgenomen over:

- Graven in de bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit;
- Graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit;
- Saneren van de bodem;
- Het opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van zonder bewerking herbruikbare grond of baggerspecie;
- Het toepassen van bouwstoffen;
- Het toepassen van grond of baggerspecie.

In het omgevingsplan kan de gemeenteraad door middel van een maatwerkregel afwijken van de regels zoals die in het Bal zijn opgenomen.

In het huidige recht zijn de regels over deze onderwerpen opgenomen in de Woningwet, de gemeentelijke bouwverordening (bouwen op bodemgevoelige locatie) en met name de Wet bodembescherming, het Besluit uniforme saneringen en het Besluit bodemkwaliteit.

Voor de toepassing van het huidige recht is in de regio Rivierenland een regionale Nota Bodembeleid opgesteld. Hierin is verder ingevuld in welke situaties welke type bodemonderzoek noodzakelijk is. Ook is hierin verder invulling gegeven aan de mogelijkheden en randvoorwaarden voor afvoer, hergebruik en opslag van grond en baggerspecie. De bodemkwaliteitskaart, bodemfunctiekaart en het gebiedsspecifiek beleid maken onderdeel uit van de regionale nota bodembeheer.

Op dit moment wordt op regionaal niveau onderzocht welke regels er in het permanente omgevingsplan nodig zijn voor een beleidsneutrale verhuizing. De gemeenteraad zal hier separaat aan het nieuwe omgevingsplan Kernen over geïnformeerd worden.

Voorstel

Het aspect bodem niet meenemen in het omgevingsplan Kernen.

5.6 Externe veiligheid

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) worden eisen aan het Omgevingsplan gesteld ten aanzien van aangewezen risicobronnen en de bescherming van gevoelige objecten. De gevoelige objecten worden opgesplitst in zeer kwetsbare gebouwen, kwetsbare gebouwen en locaties en beperkt kwetsbare gebouwen en locaties. De risicobronnen worden aangewezen in bijlage VII van het Bkl. De categorieën kwetsbare gebouwen en locaties worden aangewezen in bijlage VI van het Bkl.

Zeer kwetsbare gebouwen

De categorie zeer kwetsbare gebouwen is nieuw ten opzichte van het huidige recht. De gebouwen in deze categorie vielen eerder onder de categorie kwetsbare objecten. Een gebouw is 'zeer kwetsbaar' als het een gebouw is voor mensen die zichzelf niet op tijd in veiligheid kunnen brengen. Het gaat om de volgende gebouwen:

- woonfunctie voor 24-uurszorg
- basisscholen
- scholen voor minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking
- dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking
- gezondheidszorg met bedgebied (ziekenhuizen en verpleeghuizen)
- kinderopvang
- gevangenissen

Kwetsbare gebouwen en locaties

Kwetsbare gebouwen zijn alle gebouwen met een woonfunctie (niet verspreid liggende bebouwing) en kwetsbare locaties zijn locaties bestemd voor grote evenementen met meer dan 5.000 bezoekers of voor recreatief nachtverblijf voor meer dan 50 personen. Gebouwen en locaties zijn ook kwetsbaar als er veel personen een groot deel van de dag aanwezig zijn. Het gaat bijvoorbeeld om:

- woonfunctie
- bijeenkomstfunctie
- kantoorfunctie
- sportfunctie
- middelbare scholen
- gezondheidszorg zonder bedgebied
- locatie voor evenementen in de open lucht voor ten minste 5.000 personen

Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties

De overige gebouwen en locaties zijn beperkt kwetsbaar.

De instructieregels van het Bkl voor (beperkt) kwetsbare gebouwen zijn inhoudelijk vergelijkbaar met die in het huidige recht (Besluit externe veiligheid inrichtingen).

De gemeenteraad kan in het omgevingsplan andere categorieën van gebouwen of locaties aanmerken als zeer kwetsbaar, kwetsbaar of beperkt kwetsbaar en gebouwen of locaties meer bescherming bieden.

Voorstel

In het omgevingsplan Kernen gebruik maken van de indeling van gebouwen en locaties zoals het Bkl die voorstelt.

Plaatsgebonden risico

In het Bkl worden instructieregels gegeven over het plaatsgebonden risico bij risicoactiviteiten. Voor zeer kwetsbare en kwetsbare gebouwen en locaties moet het plaatsgebonden risico in acht worden genomen en bij beperkt kwetsbare gebouwen en locaties moet er rekening worden gehouden met het plaatsgebonden risico. Dit betekent dat binnen een plaatsgebonden risicocontour van een risicobron geen zeer kwetsbare gebouwen of kwetsbare gebouwen en locaties mogen worden toegestaan en dat beperkt kwetsbare gebouwen of locatie pas na een beoordeling (dus vergunning) mogen worden toegestaan. Dit komt overeen met het huidige recht.

Voorstel

Overeenkomstig de huidige systematiek in het bestemmingsplan Kernen in het omgevingsplan Kernen de plaatsgebonden risicocontour van risicoactiviteiten aanduiden en regelen dat binnen de contour geen nieuwe zeer kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties zijn toegestaan.

Groepsrisico

Het Bkl introduceert zogenaamde aandachtsgebieden rond risicobronnen. Deze aandachtsgebieden zijn nieuw ten opzichte van het huidige recht. Als aandachtsgebied externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in brandaandachtsgebied, explosieaandachtsgebied en gifwolkaandachtsgebied. De aandachtsgebieden gelden op grond van de Omgevingswet en Bkl en hoeven niet in het omgevingsplan aangewezen te worden. Het aanwijzen van de aandachtsgebieden heeft echter wel een communicatieve functie naar zowel inwoners als naar de eigen organisatie.

Uitgangspunt voor het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid is dat personen in gebouwen buiten een aandachtsgebied (brand, explosie of gifwolk) voldoende zijn beschermd. Binnen die aandachtsgebieden, of voor personen die verblijven op een locatie in de buitenlucht, zal bij nieuwe initiatieven moeten worden gekeken of en welke aanvullende beschermende maatregelen nodig en te treffen zijn.

Een (deel van een) aandachtsgebied kan in het omgevingsplan worden aangewezen als voorschriftengebied. Binnen het voorschriftengebied gelden op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving aanvullende bouwvoorschriften (verbeteren van de veiligheid) voor de nieuwbouw of vervangende nieuwbouw (en dus niet voor bestaande bouw) van zeer kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare gebouwen. Er geldt een plicht tot het aanwijzen van een voorschriftengebied als in een aandachtsgebied een zeer kwetsbaar gebouw wordt toegelaten. Dit is in Neder-Betuwe op één locatie het geval (zie hieronder).

De aandachtsgebieden in en nabij de kernen zijn geïnventariseerd (zie bijlage). Binnen de aandachtsgebieden worden nieuwe zeer kwetsbare gebouwen verboden. Voor de aanwezige maatschappelijke functies binnen de aandachtsgebieden betekent dit dat een verkleuring naar een zeer kwetsbaar gebouw wordt verboden (bijvoorbeeld van middelbare school naar basisschool). Dit heeft in Neder-Betuwe echter geen consequenties.

Voorstellen

- *De aandachtsgebieden externe veiligheid in het omgevingsplan begrenzen.*
- *Binnen de aandachtsgebieden in het omgevingsplan geen nieuwe zeer kwetsbare gebouwen toestaan.*
- *In Neder-Betuwe twee voorschriftengebieden in het omgevingsplan aanwijzen.*

Concreet betekenen deze voorstellen dat:

- Binnen het brandaandachtsgebied en explosieaandachtsgebied van het LPG-tankstation aan de Spoorstraat 4 te Kesteren, binnen de bestemming “Maatschappelijk”, met functieaanduiding “specifieke vorm Maatschappelijk – 2” (de Schutse, Stationsstraat 30 te Kesteren) een voorschriftengebied aanwijzen, omdat hier sprake is van een zeer kwetsbaar gebouw. Bij nieuwbouw of vervangende nieuwbouw gelden dan extra bouwtechnische voorschriften.

Toelaten en uitbreiden risicobronnen

De instructieregels op het vlak van externe veiligheid hebben naast de bescherming van kwetsbare gebouwen ook betrekking op het toelaten van nieuwe of de uitbreiding van bestaande risicobronnen. In de systematiek van de bestemmingsplannen (zowel die van de kernen als die voor de bedrijventerreinen) worden de bestaande risicovolle inrichtingen aangeduid en toegestaan. Uitbreiding van deze bestaande risicovolle inrichtingen is binnen de bestemmingsplannen niet toegestaan indien het plaatsgebonden risico daarmee groter wordt dan het bouwperceel of dan is aangeduid op de verbeelding. Het begrip risicovolle inrichting komt onder de Omgevingswet niet terug. In bijlage VII van het Bkl is aangegeven wat er onder een risicobron wordt verstaan. Deze opsomming van risicobronnen is ruimer dan het begrip risicovolle inrichting zoals dat in de bestemmingsplannen wordt gehanteerd.

Voorstel

In het omgevingsplan geen nieuwe risicobronnen toestaan en de uitbreiding van bestaande risicobronnen alleen toestaan als het aandachtsgebied binnen het eigen terrein ligt.

5.7 Luchtkwaliteit

Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat instructieregels voor luchtkwaliteit als het gaat om:

- de aanleg van een auto(snel)weg en een wegtunnelbuis, en
- de aanleg van wegen, spoor- en vaarwegen of het mogelijk maken van activiteiten die gevolgen hebben voor de verkeersintensiteit en het toestaan van bepaalde bedrijven in de aandachtsgebieden voor stikstofdioxide en fijnstof.

Deze instructieregels zijn niet relevant voor het nieuwe omgevingsplan Kernen omdat de gemeente niet is aangewezen als aandachtsgebied luchtkwaliteit (in de Omgevingsregeling) en het nieuwe omgevingsplan Kernen niet de aanleg van een auto(snel)weg en een wegtunnelbuis mogelijk maakt.

De gemeente kan maatwerkregels stellen in het omgevingsplan over de lucht-emissie van activiteiten. Voorbeelden zijn particuliere vuurkorven of het stoken van houtkachels. Deze activiteiten gaan we in het omgevingsplan onder een

zorgplichtbepaling laten vallen met daaraan gekoppeld een bevoegdheid om in individuele gevallen van overlast maatwerkvoorschriften te kunnen nemen.

Voorstel

In het omgevingsplan een zorgplichtbepaling opnemen gekoppeld aan een bevoegdheid tot het nemen van maatwerkvoorschriften.

5.8 Lozingen

De regels over het lozen van (huishoudelijk) afvalwater staan in het huidige recht in het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah), het Activiteitenbesluit (voor zover uit een inrichting wordt geloosd) of in het Besluit lozingen buiten inrichtingen (Blbi). De wetgever gaat dit thema niet meer landelijk regelen zodat de regels uit deze AMvB's moeten worden overgezet naar het gemeentelijke omgevingsplan. Per 1 januari 2024 maken deze regels dan ook onderdeel uit van de Bruidsschat en daarmee het Tijdelijke Omgevingsplan van de gemeente Neder-Betuwe.

Voorstel

Deze regels in een thematische wijziging in één keer voor het hele grondgebied van de gemeente overzetten naar het permanente omgevingsplan. De regels over lozing nemen we niet mee in het nieuwe omgevingsplan Kernen.

5.9 Overige aspecten

Naast de milieuregels die voortvloeien uit de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn er milieuregels waarvoor geen landelijke instructieregels gelden maar waar de gemeente bij het maken van het omgevingsplan wel rekening moet houden. Deze aspecten bespreken we hieronder.

5.9.1 Spuitzonering

Hoe is het nu geregeld?

In de landelijke en provinciale wet- en regelgeving is niets opgenomen over spuitzones. Naar aanleiding van verschillende uitspraken van met name de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over ontwikkelingen nabij met name fruitboomgaarden is er een soort regel ontstaan. Deze 'regel' stelt dat, als er minimaal 50 meter afstand tussen een gevoelig object (woning) en fruitboomgaarden wordt aangehouden, er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Het is de verwachting dat deze lijn niet wijzigt door de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe is voor een beperkt gebied (in de kern Opheusden achter woningen aan de Hamsestraat) een spuitvrije zone opgenomen. Binnen deze zone is het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan.

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Er is geen nieuw beleid en ook geen nieuwe regelgeving.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Het opnemen van een spuitvrije zone op agrarische gronden in de nabijheid van woningen beperkt het bestaande planologisch toegestane gebruik van deze gronden. Bij nieuwe ontwikkelingen houdt de gemeente nu in de praktijk wel rekening met de (aanwezige en mogelijke) spuitzones. Het nieuwe omgevingsplan Kernen maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk.

Daar waar nu een spuitvrije zone is opgenomen nemen we over.

Voorstellen

- *Alleen de bestaande spuitvrije zone (in de kern Opheusden achter woningen aan de Hamsestraat) opnemen.*
- *Verder geen zone of regeling opnemen om spuitzones te reguleren.*

5.9.2 Ontplofbare Oorlogsresten

Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben binnen de gemeente Neder-Betuwe verschillende gevechtshandelingen plaatsgevonden waardoor Ontplofbare Oorlogsresten (OO) in de bodem kunnen zijn achtergebleven. Dit betekent dat bij te verrichten werkzaamheden in de bodem, mogelijk aanwezige explosieven een reëel gevaar kunnen opleveren voor betrokken medewerkers en de (directe) omgeving.

In de Omgevingswet en het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn geen regels opgenomen over ontplofbare oorlogsresten. De gemeente Neder-Betuwe heeft een bodembelastingkaart waarop verdachte locaties van explosieven staan aangegeven. Vrijwel de gehele gemeente is verdacht op het voorkomen van niet gesprongen explosieven. Bij het verrichten van werkzaamheden in de grond moeten we met name in het kader van de Arbowetgeving en de openbare orde en veiligheid rekening houden met ontplofbare oorlogsresten. In de toelichting bij het omgevingsplan wordt hier aandacht aan besteed.

Voorstellen

- *In het omgevingsplan geen regeling opnemen voor niet gesprongen explosieven. Er is op dit moment geen basis (beleid) voor het stellen van een dergelijke regeling. Op het moment dat er beleid wordt vastgesteld kunnen we dit aspect alsnog in het omgevingsplan opnemen.*
- *De bodembelastingkaart wel opnemen in het omgevingsplan. Hierdoor wordt de kaart voor inwoners raadpleegbaar via de landelijke voorziening van het DSO.*

6 Wijzigingsbevoegdheden en afwijkingen

6.1 Wijzigingsbevoegdheden

Hoe is het nu geregeld?

In het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd het bestemmingsplan te wijzigen als aan de voorwaarden zoals in de wijzigingsbevoegdheid is opgenomen wordt voldaan. In het bestemmingsplan Kernen Neder-Betuwe zijn de volgende wijzigingsbevoegdheden opgenomen.

Bestemming	Wijzigingen naar
Centrum	Horecabedrijf toestaan
Centrum	Wonen op de begane grond
Horeca	Een zwaardere horecacategorie toestaan
Horeca	Horeca op de verdieping toestaan
Wonen en Wonen - 1	Wijzigen situering bouwvlak
Wonen	Eén extra woning toestaan op een perceel
Algemeen	Een hogere goot- en bouwhoogte toestaan
Wonen - 1	Andere bouwwijze
Waarde - Archeologie	De archeologische zone aanpassen

Is er nieuw beleid/regelgeving?

De Omgevingswet kent het instrument wijzigingsbevoegdheid niet meer. Het is wel mogelijk dat de gemeenteraad bepaalde wijzigingen van het omgevingsplan delegeert aan het college.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

De raad kan een delegatiebesluit nemen zodat het college het omgevingsplan kan wijzigen, voor die situaties waar in de geldende bestemmingsplannen een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen. Nu kan het college ook een wijzigingsplan vaststellen.

Voorstel

Het wijzigen van het omgevingsplan voor die situaties die nu met een wijzigingsbevoegdheid mogelijk zijn delegeren aan het college onder de voorwaarden zoals die nu in het bestemmingsplan zijn opgenomen.

6.2 Afwijkingen

Hoe is het nu geregeld?

In bestemmingsplannen zijn mogelijkheden opgenomen om met een omgevingsvergunning, onder voorwaarden, af te wijken van het bestemmingsplan. Deze afwijkingsmogelijkheden zijn opgenomen om beperkte afwijkingen toe te staan maar er nog wel een toets kan plaatsvinden of er aan de voorwaarden voldaan wordt.

Bestemming	Afwijking
Bedrijf	Staat van bedrijfsactiviteiten – andere categorie ten aanzien van verkeersaantrekkende werking

Bedrijf	Staat van bedrijfsactiviteiten – bedrijf die niet in de lijst voorkomt of in een andere categorie zit
Detailhandel	Dienstverlening op de begane grond
Groen	Nieuwe parkeervoorzieningen en in- en uitritten
Maatschappelijk	Bouwhoogte erf- en terreinafscheidingen buiten het bouwvlak
Leiding - Riool	Bouwen ten behoeve van andere bestemming
Waarde - Archeologie	Bouwen ten behoeve van andere bestemming
Waarde - Beschermd dorpsgezicht	Hoofdvormgeving van gebouw/bouwwerk veranderen
Waterstaat - Waterkering	Bouwen ten behoeve van andere bestemming
Waterstaat - Waterkering	Uitvoering van het project
Waterstaat - Waterlopen	Bouwen ten behoeve van andere bestemming
aanduiding vrijwaringszone - dijk 1	Bouwen ten behoeve van andere bestemming
Algemeen	Langduriger evenementen
Algemeen	Publieksgerichte aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten
Algemeen	Bed & breakfast
Algemeen	Jongerenontmoetingsplaats

Is er nieuw beleid/regelgeving?

Er is geen aanleiding of beleid om de situaties of voorwaarden die nu met een omgevingsvergunning mogelijk zijn aan te passen tenzij in de voorgaande hoofdstukken iets anders is aangegeven.

Hoe gaan we het regelen in het omgevingsplan?

Afwijkingsbevoegdheden uit de geldende bestemmingsplannen nemen we, net als nu, met een vergunningsplicht over. Met uitzondering van die gevallen waarvoor in de voorgaande hoofdstukken is voorgesteld deze vergunningsvrij te maken, zoals beperkte overschrijding van het bouwvlak ten behoeve van het isoleren van een woning.

Voorstel

Tenzij in de eerder hoofdstukken iets anders is aangegeven blijven de huidige afwijkingsmogelijkheden met een omgevingsvergunning mogelijk.